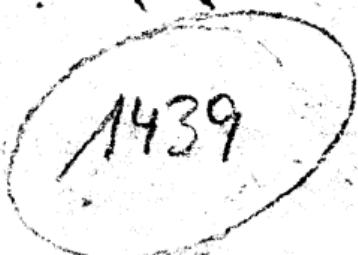

Ex Bibliotheca Lavoisiana.

#6713

WB
356
M538
1679
RB

RB4215

WOOD LIBRARY-MUSEUM

OF ANESTHESIOLOGY

Georg. Abraham. Mercklinus
De
Ortu et Occasu
Transfusionis Sanguinis.

Cornel. Nicola. Sculpsit. Lut.

TRACTATIO MED. CURIOSA,
De
Ortu & Occafu
TRANSFUSIONIS
SANGUINIS,

Quâ
hæc, quæ fit è bruto in
brutum, à foro Medico penitus eli-
minatur ; illa , quæ è bruto in hominem
peragitur , refutatur ; & ista, quæ ex homine
in hominem exercetur , ad experientiæ
examēn relegatur :

Authore

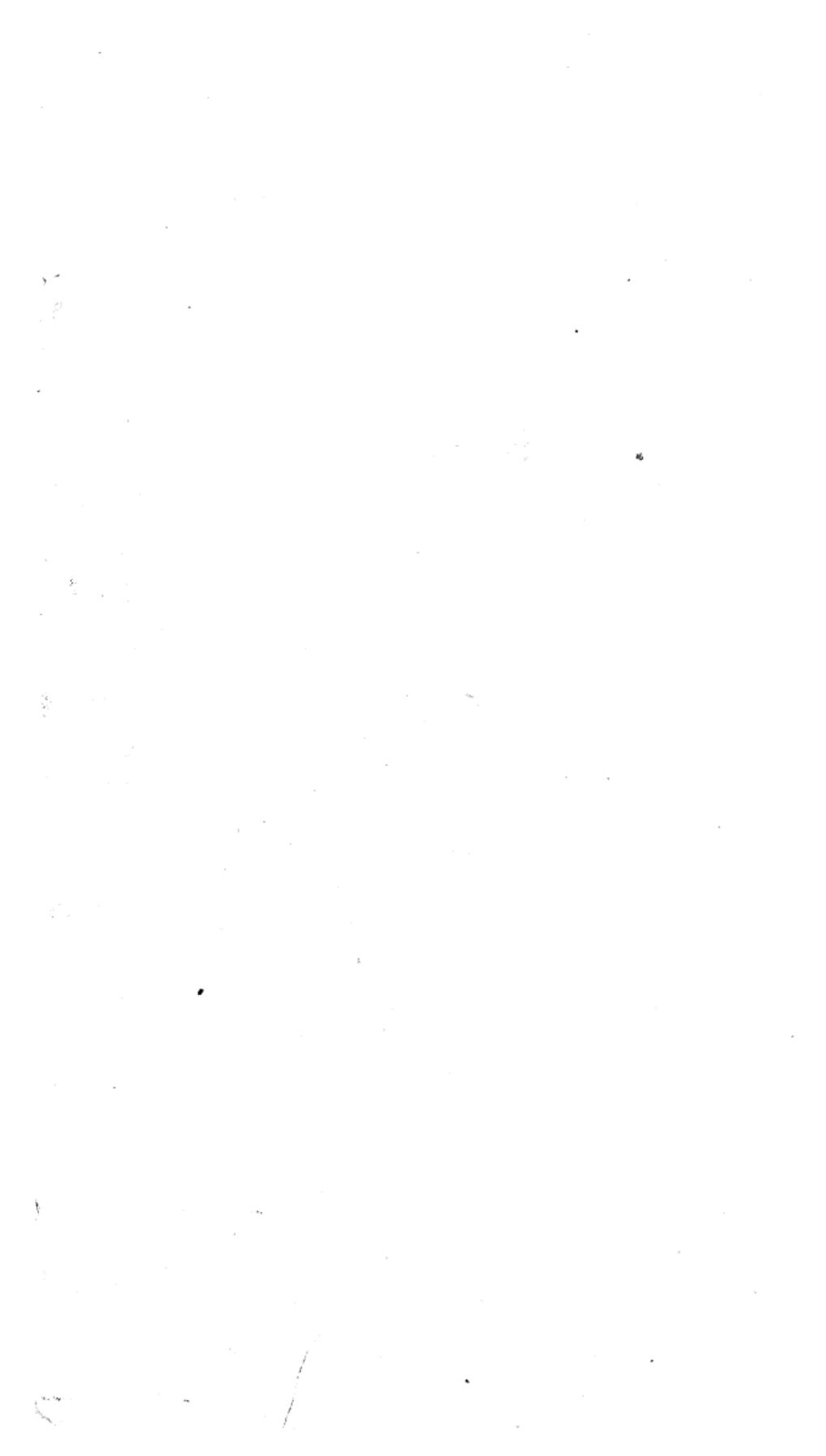
GEORG. ABRAHAM. MERCKLINO,
Jun. Doct. Medic. Norimbergensi Ord. &
in S. R. J. Academiâ Natur. Curios.
dict. Chirone.

NORIMBERGÆ,
Sumptibus JOHANNIS ZIEGERI,
Bibliopolæ.

Typis CHRISTOPHORI GERHARDI.

ANNO M. DC. LXXIX.

VIRIS

*Nobilissimis, Maximè Strenuis,
Magnificis, & Prudentissimis,*

DOMINIS,

DN. GABRIELI NÜTZELIO,

ab & in Sündersbühl,

Ecclesiarum Ephoro,

DN. GEORG. FRIDERICO BEHAIM,

UTRIQUE VII. VIRO,

DN. WILHELMO IMHOFF,

DN. GEORG. PAULO PAUM-
GARTNER,

ab Holenstein, & Lohnerstadt, in Grünsberg,
Scholarchis;

DN. CHRISTOPHORO FÜRER,

ab Heimendorff, in Wolckersdorff,

DN. CAROLO WELSE R,

à Neunhoff,

UTRIQUE Collegii Med. & Pharmac.

PRÆSIDIS;

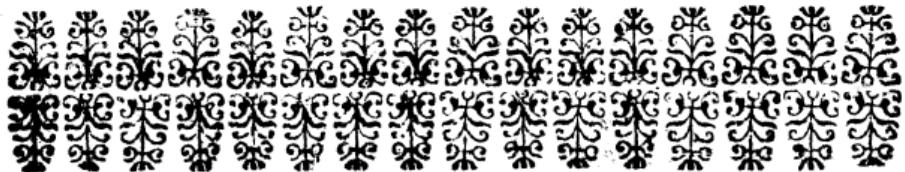
Singulis Reipubl. Norimbergensis

Senatoribus Gravissimis,

Dominis & Patronis Opt. Maximi

S. F. Q. P.

D E D I C A T I O.

Nescio, quo arcano Naturæ consilio fiat, ut pleriq; mortaliū quævis nova, inauditaq; quævis impensis admirarentur, & altius suspiciant; idq; sæpe sæpius, non quòd ita mereantur; sed tantum quia nova ac inaudita sunt. Vulgo constat, vix aliâ ullâ ratione hominum animos faciliùs capi, & quasi inescari, quâm insolentium rerum illecebris. Inò omnes penè sensus novitate delectantur, & haud raro ita occæcantur, ut præ illâ rectum judicium ferre nesciant, extollantq; comminendatione licet indignum, tantum quia novum.

Oculus nunquam lautiùs se pascit, quâm jucundo anteā non visarum rerum spectaculo. Scilicet

*Vilia sunt nobis, quæcumq; prioribus annis
Vidimus, & sordet, quod novitate caret.*

Auris

D E D I C A T I O.

Auris nunquam blandius deimulcentur, quam suavi inauditarum rerum sono.

Cantio enim hæc hominum longè est celeberrima vulgo,

& gratissima, quæ nuperrime venit in aures.

Nec verò his nostris demum temporibus hic novitatis amor humana incessit pectora; viguit utique in Majorum etiam nostrorum animis, tamq; vehementer, ut etiam fuerint, qui, nescio, quo argumēto persuasi, omne, quod est novum, etiam optimum pronuntiare, non dubitarunt. Fortassis quādam successionis consuetudine, quasi per traducem, à retrorsioribus seculis in hæc nostra propagatus, eundo vires acquisivit, &, adhuc magis magisq; sese multiplicando, fortior interea evasit. Quandoquidem hodieq; pleræque Artes ac Disciplinæ novitatem redolent, illarumq; Cultores avidissimè eam inhiant, & adhuc omnes

D E D I C A T I O.

ingenii sui nervos intendunt, aliquid excogitandi, ac inveniendi, quod Veteribus fuit incognitum; spe, fore, ut inde præcipuam gloriam ac nominis famam sibi concilient.

Fit autem hoc & libero, & laudabilissimo studio, ubi modus in his servatur rebus. Nam non omnia fecere, qui ante nos fuere, nulliq; unquam aliquid inveniendi, aut adjiciendi, via præcludentur. Quod si verò licentia exorbitetur, & ingrata accedat affectatio, dici non potest, quām ingens non solū in Disentes, sed & in Docentes, exinde resultet damnum. Et illi quidem, in tanto novitatis pruritu, novaruinq; sententiarum numero, ita confunduntur, ut, quain è tot diversissimis arripiant, planè incerti, perniciosissimo sufflamine in stadio suo retardentur, & discendo aut nihil dicant, aut certè parum proficiant. Nec minùs Docentes sibimet ipsis nocent,

D E D I C A T I O.

nōcent, quando præ summa opinio-
num multitudine, vel, quid doceant,
ipsi ignorant, vel, quod hodiè docent,
cras iterum dedocent; non sine pro-
brosâ malæ institutionis notâ.

Atque hæc innovandi libertas nu-
spiam ferè, si Philosophos excipias, li-
berius hodie græfatur, quàm inter
Apollineæ Artis Mystas. Hic enim
quia cuique, citrä piaculum, suo abun-
dare licet sensu, fit, ut penè quivis
unus gloriolæ cupidus, ejus aucu-
pandæ gratiâ, aliquid novi excogi-
tet; aliquid mutet; aliquid corrigat;
sæpè non tam publicum commodum
juvandi, curatiūsq; Medicinam exco-
lendi, quàm ingenium suum often-
tandi studio. Hic aut novam, aut
compendiosiorem, quâ Ars tradatur,
excogitat Methodum. Ille in morbo-
rum à Veteribus datis refutandis, no-
visq; ac in auditis investigandis causis
occupatur. Alius, animantium extis-

DE D I C A T I O.

accuratiūs lustratis, inaccesos aliās,
Veteribusq; minūs notos , riūnatur
duclūs, iisq; singulares usūs ingeniosē
affingit. Alius ex Chymicorum fur-
nis, nescio , quid novi excutit. Alius
Chirurgum aptiora adhibere doet
Instrumenta. Alius novam Horticul-
turām adornat. Aliuīn alia innovan-
di trahit voluptas ; crepantq; hodie
plerique Medicorum nil nisi nova In-
venta. Ut dubitare subeat, an, si Ve-
teribus reditus in hunc Mundum da-
retur, Medicinām hoc novitatis pallio
indutām ampliūs agnitūri essent.

Et , quod maximē mirandum , fit
plerunque , ut recens inventæ rei ap-
plaudatur , assensusq; accommode-
tur ; idq; nonnunquam quidem for-
tassis non imineritò ; nonnunquam
verò vel solam ob novitateim : quod
hinc animadvertere licet , quia ea-
dem res mox iterum omneim gra-
tiam amittit , quainprīmūm novita-
tis

D E D I C A T I O.

tis fucum exuit ; juxta illud Oweni :

*Quæ nova sunt, hodieq; placent, non usq;
placebunt :*

*Cur? quia, quæ nova sunt, non nova
semper erunt.*

Absit autem , ut omnia nova In-
venta damneā , nihilque prorsus im-
mutandum , innovandumq; , sed id
duntaxat rigidissimè retinendum esse
velim , quod soli docuēre Veteres .
Absit , ut sic sentiam , ne notum illud
Oweni exprobrari mihi possit :

*Stulta hac invidia est , cui cuncta recen-
tia, sordent :*

Invidia stultitia est , cui nova sola placent.
Nolo imitari Thracicum illum Rusti-
cum , qui , cùm vicinū putantem vi-
tes oleasq; vidisset , ipse à stirpe
omnes incidit ; probè gnarus , quòd
illustria quædam nostrâ demum ætate
excogitata Inventa tam egregii in
ipsa etiam praxi sint usûs , ut abiis , qui
ultra vulgus Medicorum sapere videri
volunt , ignorari nequeant .

D E D I C A T I O:

Annon verò vicissim curiosa quædam Commenta sint, quæ, quia in praxi ipsoq; opere nullius, aut certè per exigui usus deprehenduntur, rejicere, quam retinere, satius sit, me intelligentioribus dijudicandum relinquo. Unicum tantum impræsentiarum, me nominare juvat. Nonne Transfusio Sanguinis, cum primùm coepisset, in omnium penè, & quideam eorum præcipue, qui Curiosi videri volebant, ore fuit, & partim etiam adhuc est? Nonne ejus utilitas tantum non ad omnes graviores humani corporis affectus p. n. deturbandos, ipsamq; vitam prolongandam exporrecta est? At quæ, rectâ sinceræ rationis lance ductâ, reapse vel per exigua, vel omnino nulla hodiè deprehenditur. Nonne sui & Defensores, & Propagatores, & Imitatores primùm nacta est quam plurimos? At quæ hodie ab æquè multis defensione ac imitatione

D E D I C A T I O.

tatione vix ac ne vix quidem digna deputatur. Cur verò aliis placeat; aliis contrà displiceat, præsens hæc dabit Tractatio.

Hæc dum Patronos ac Tutelares Deos poscere mihi videbatur, de iis circumspicienti, inter omnes, quotquot mihi proprios novi, nullos Literis, Literatisq; magis faventes inventire licuit, quam *Vos, Viri Incoluti!* Unde hac ipsâ spe, *Vos* nec hunc meum conatum penitus despecturos esse, idem, cum aliis, ad *Vos* vadum tentare, & hujus quoque Libelli frons pincio Nobilissima Nominâ Vestra similiter affigere volui, idq; partim, ut inde in ipsam Opellam, ex se omnibus verborum nitore rerumq; gratiâ carentem, aliqui Vestri splendoris radii se diffundant; partim ut erga *Vos, Magnifici Dnn. Scholarchæ!* qui olim Studia mea benignissimè enutriti-

vistis,

D E D I C A T I O:

vitis, publica grati animi mei testificatio extet, & *Vobis, Spectatisimi Collegii nostri Dnn. Praesides!* devotum, &, quale Praesidio Cliens debet, veneratiōnis documentum à me exhibeatur.

Accipite ergo, *Senatores Gravissimi!* pro decantatissima Vesta humanitate, & propensissimā in Literatos benevolentia, quod eo, quo debeo, submissionis cultu offero, benignā mente manuq;

Deus sanguinem, in Nobilissimis Corporibus Vestris, ad seros usque vitaeque saturos annos intaminatum servet, ut nec alieni sanguinis Transfusione, nec multo medicaminum usu opus habeatis.

NN. SS. PP.

Notimberg.
D. XII. Cal. April.
M. DC. LXXIX.

MM. VV.

quoad sanguis in meis
calebit venis

devotissimus

Georg. Abraham. Mercklinus,
Jun. D.

PRÆFATIO

ad

Æquum, & sinceri judicij Lectorem.

Ntegrum circiter octen-
nium processit, ex quo primùm, ex
Italia noviter redux, succisivis horis, à me
conscriptam *Transfusionis Sanguinis Histo-*
riam typis destinaveram; idq; hāc potissimum
fini, ut Curiosorum, novitatisq; avidorum ho-
minum desiderio quadanterius satisficeret, quip-
pe quos tum de nova hac Operatione frequen-
tissimè apud nos musitare sensi. At enim
verò, cùm eam manutantūm adhuc scriptam,
antequam prælo submitteretur, aliquot docto-
rum Virorum amicis censuris, Veterum mo-
re, exponere, non sine ratione, placeret, ecce!
apud eorum aliquem barens, nescio, quā in-
curiā, ab exorto in Musæo incendio, ita, cùm
aliis Scriptis, corrupta atq; consumpta est; ut,
præter pauxilla folia, nihil ejus remanserit;
unde id, illo tempore, effectum dare, quod in
animo habui, non licuit. Atque hac jactura
fecit, ut postmodum de Scripti hujus editione
nunquam amplius cogitārim, maxime, ubi
*animadverti, *Transfusionem Sanguinis* jam*
exolescere, inq; animis cordatiorum vilesccere
incipere.

Quod

P R A E F A T I O.

Quod vero nihilominus idem Opus denuò ruminatus, nunc demum in publicam lucem emittam, non una est causa: & quidem primò, quia aliqui eorum, qui præsentem Tractationem adhuc ineditam olim viderunt, eam in publicis Scriptis suis hinc inde allegarunt; imò & ipsemet in Annotationibus meis ad Joseph. Pandolphini, ante quinquennium à me editum Tractatum, de Ventositate Spinæ, cap. 4. citavi: deinde quia aliquot jam abhinc annis nonnulli magni nominis Viri, quorum nutus atq; voluntas promiti quasi imperio mihi esse solet, ejusdem Codicis editionem urserunt: & tertio quia mihi, in Inclutam S. R. J. Academiam Naturæ Curiosorum haud ita pridem solemni rita adoptato, vi Legum, incumbit, Specimen aliquod, sive ex Regno Minerali, sive Vegetabili, sive Animali desumptum exhibere; unde fidem meam aliquantum liberaturus, debitumq; expuncturus, deliberato consilio, apud animum meum conclusi, hanc ipsam cramben recoquere, hacq; singularis, protractioribus his hyemis demum noctibus, à me elucubratae Tractationis formâ iterum apponere, haud ita dubiâ spe, eam non usq; adeò ingratam fore. Quandoquidem ipsa novitatis specie, qua hodiè sola plerosq; delectat,

P R A E F A T I O.

lectat, & tantum non fascinat, non minus se commendabit.

Mei enim instituti cardo in hoc potissimum versatur, ut, premisso brevi, de Ortus ac Modis Transfusionis Sanguinis, sermone, eam, quæ sit è bruto in hominem, non immēritò suspectam haberi, aleaḡ, periculosâ plenam, minusq; tutam, ac inutilem Operacionem esse, ut ut fortassis non penitus impossibilem, argumentis, meā quidem opinione, non adeo elumbibas, evincam atq; contendam; id quod datâ operâ atq; ex professo nondum à quoquam in Germania factum memini.

Hoc autem, tantum abest, ut quenquam laedere, aliudve sentientem acerbius traducere, multò minus indignis convitiis proscindere, quod à me alienissimum est: studiō intenderim; ut potius, liberâ cuivis, quidvis sentiendi, relictâ potestate, sedulò operam dede- rim, eā modestiā atq; continentiā agere, quam non possit non etiam Adversarius probare; quo ipso consilio studiosè me continui, in personas debacchari, eosq; contra quorum sententias dimico, suis nominibus exprimere.

Quid? quod impendio dolerem, si quod fortè durius excidisset verbum, quo se quisquam offendit putare posset. Ipse vero contrā gauderem, si sufficienti, multiplicium, felici

P R A E F A T I O.

eventu, factorum experimentorum, inductio-
ne nova hujus Operationis utilitas, ad Medicæ
rei complementum, vel, pro vita prolongan-
dâ, vel, pro quibusdam morbis profligandis, bo-
nis mortalium rebus, postliminiò vindicare-
tur, atq; adeo meas suspicções, inanes, falsas,
& frustrà fictas, nullumq; periculum, quod me
renet anxium, hic metuendum esse, contrariis
rationibus ostenderetur. Verbo : hæ illæ sunt
difficultates, quibus mihi Transfusio Sangu-
inis, quæ fit è bruto in hominem, premi videba-
tur, quas hæc ipsa scriptione complecti libuit,
ut, ubi pondus habere, calculumq; mereri vide-
buntur, nemini non innotescat, Transfusio-
nem hanc, ceu futilem, tollendis morbis im-
parem, ac periculosam, posthæc penitus exula-
re debere, & omnino abrogandam, repudian-
dam, acaversandam esse ; sin minùs, collectis
hinc dubiis, rectius obviam ire, & opposito-
rum argumentorum non minùs, quam suffi-
cientium experimentorum robore, contrarium
confirmare, Inventog; pristinam authorita-
tem, cuiuscq; libuerit, commodius asserere
liceat. Apodictica autem sive infallibilia ar-
gumenta hic ego nulla vendito. Abundet qui-
libet suo sensu, certog; sibi persuadeat, per-
inde mihi esse, sive meam sententiam ratam
habeat, sive irritam, modo eam impugnatu-
rus

P R A E F A T I O.

rus id similiter sine acerbitate aut amarulenta faciat; et quod roquito, non sigillatim ad unum tantum atque alterum argumentum, sed ad omnia et singula ordine respondeat. Non enim omnia ejusdem sunt ponderis, sed ita comparata, ut saepe unum ex altero fluat; haud raro unum etiam alterum prolixius explicet; quod non aliter fieri potest, quin unum altero fortius aut debilius stringat; adeo, ut omnium argumentorum, phænomenorum, atque similitudinum collectio demum sententiae nostræ summam constitutat.

Nec ideo solum vapulabo, quod solicite ab aliis excogitatum Inventum ego diruere audeam, diligentius potius excolendum, ne facunda et ad inveniendas res felicia ingenia, malo hoc exemplo, posthac deterreantur. Sed enim si nuspia de nulla re unquam dubitandum, quod nos unicè hic facimus, unde amabo! tot diversissima nata sunt opiniones? unde ortum traxit illud, quod communiter dici solet, anima quidem esse probanda, sed illud tantum, quod bonum est, tenendum? Ecce Cartesius, Subtilissimus ille Philosophus, de omnibus dubitandum præcepit? Nonne reciprocâ disputatione veritas elicetur? Hocine unicum Inventum illâ sorte, qua plerasque, si non omnes res novas,

P R A E F A T I O.

in omnibus disciplinis, ipsâq; etiam in Medicinâ manere solet, ut primum vexentur, exemplum sit? Nonne à rigido hoc mancipii genere omnis senior Philosophia nunquam non abhorruit, quo nudè, sine ulla contradictione, sineq; ulla dubitatione, uni soli creditur, inq; sola Magistri verba, sine propriæ rationis adhibitione, juretur?

Confido ergo, neminem fore, nisi invidum, nisi praconceptæ opinionis caligine occæcatum, nisiq; morosum admodum, qui hanc habitudiendi rationem vitio mibi vertat. Imò nec bonum, etiamsi refutatum se senserit, mihi ea propter succensurum spero.

Interea Inventionis hujus laudem nihilominus illi, cui debetur, relinquimus libenter, concedimus cumulate, & deferimus libera-liter. Vale, Lector Benivole! & hac in limine monuisse, equi boniæ consule.

Fragmen-

Fragmenta Epistolarum , quibus
præsentis Tractationis Author , de
eius editione , à Clariss. quibusdam Viris ,
per Literarum commercium , jam olim
admonitus est .

*Johan. Christian. Frommannus ,
D. Medic. Provincial. Saxo - Coburgic.
& Profess. Publ.*

 Veras Tuas splendidas saluta-
turus , præmissâ saluteis officio-
rumq; nuncupatione , imò & gra-
tiarum actione , pro Tractationis Tuæ
doctissimæ , de Transfusione Sanguinis ,
quam remitto , communicatione , redeo .
Scriptum sesamo & papavere consper-
sum , hoc est , acutè elaboratum , voraci-
bus oculis hausī , & ex eo , quod animi fa-
mem sedare potuit , uberrimè reportavi .
Ut verum fatear , suspicuum mihi quo-
que jam olim fuit idem hoc negotium .
Medicæ Artis Iusum & exercitium curio-
sum appellavi ; propterea tamen non in-
usum trahendum familiarem judicavi ;
& jam nervosæ , quas Tractatio Tua
Curiosa profert , rationes me magis ma-
gisq; confirmarunt ; &c. Et sub finem :
Verum & omnem conatum ingenii Tui
)()(3 calore

F R A G M E N T A

calore fractum , & , si Scripto huic (cujus editionem & suadeo & desidero) ullus insultaverit , eodem repulsum iri , nullus pariter dubito.

Coburgi, D. 18. April.

M. DC. LXXII.

Idem.

RElatio , quæ me latuit , de Transfusionis interdicto , Romæ , sub statuta poenâ , promulgato , lectu mihi fuit judicanda . Ne autem eruditam Tuam , de ea , manu scriptam Tractationem propterea , & propter mea Tibi communicata dubia , oblivioni tradas , amicè rogo : imò alios idem sentientes opera Tua literaria , ut confirmentur , invitabit , & interdicti sui , se non poenitere , fatebuntur illius Authores . Itaque opinionum monstro domando semper quærenda & reservanda est Herculis clava , quam si docto orbi eruditâ manu subministraveris , seu in superando isto Hercules ipse fueris , nomen & gratiam non exiguam referes .

Coburgi. D. 21. Novembr.

M. DC. LXXII.

Georg.

E P I S T O L A R U M.

Georg. Hieronym. Velschius,
Medicus Augustan. & in S. R. J. Academ.
Natur. Curios. dictus Nestor.

TRACTATUM TUUM, de Transfusione
Sanguinis, vidi. Probo eum, & seriò
hortor, ut edas. Etsi enim Pontificis Romani
jussu abrogata sit, succedente omnium
silentio, interest tamen Medicæ histo-
riæ, hunc quoque inseri.

*Augusta Vindelic.
Ipsis Idibus Decembribus.
M. DC. LXXII.*

Lucas Schröckius, Luc. Fil. Med.
Doct. Physicus Augustan. & in S. R. J.
Academ. Natur. Curios. dictus
Celsus.

NON esse Te otiosum, Discursus, de
Transfusione Sanguinis, oppidò, ut
credo, eruditissimus, unde Literatis eum
placere posse, nullus dubito, sufficienter
comprobat. Nobilem illam materiam
percurrere haud detrecto; non alium ta-
men in finem, quam ut doctior inde
evadam.

*Augusta Vindelic.
D. 7. Novembr. Styl. nov.
M. DC. LXXII.*

F R A G M E N T A

Idem.

Tractionem Tuam, de Transfusione Sanguinis, infidam consumpsisse flammam, tantoq; labori ac diligentiae tam inspiratam tribuisse mercedem, doleo. Sic non semper tutum est, res meditatas premere in annos. Tu fortius itaque insta, & quæ alia, luce publicâ digna, habes. Vulcano, cæterisq; fortunæ technis eripe, fructumq; debum expecta.

August. Vindel.

D. 29. Decembr. Styl. nov.

M. DC. LXXI V.

Johannes Laurentius Fehr;
*Job. Mich. Fil. Med. Doct. Practic. Svin-
furt. & S. R. J. Academ. Natur.*

Curiosus.

Dominus Parens meus, qui multam & Tuo Domino Parenti & Tibi denunciare salutem jussit, Tractatum Tuum, de Sanguinis Transfusione, satis ingeniosè atque nervosè elaboratum, legit, dignumq; omnino, judicavit, qui luci publicæ exponeretur. Tu sanè Operam Orbi literario haud inutilem collocasti. Integrum autem Tractatum hunc Typographo Collegii Natur. Curios. offerre non audeo, quia

E P I S T O L A R U M.

quia forsitan videbitur nimius ; & aliquid exinde excerpere, ob intimam unius cum altero connexionem, non licebit, ne multum ac mancum reddatur Opus. Non tamen dubito, quin & hæc materia egregiè enucleata suum posthac habitura sit promotorem. Gratias interim ago pro communicatione, atque hâc commodâ occasione oblatâ remitto totum Tractatum.

Sanfurti, D. 13. Maij.

M. DC. LXXIV.

*Paulus Francisci, Transylvanus,
cùm hac scriberet, Medicin. Candidatus Alt.
dorph. nunc Doctor, & Physicus Ordin.
Wonsiedlensis.*

Nunc, quod ulterius jusseras, præstantum esset, nimirum Tractatio Tua, de Transfusione Sanguinis, remittenda. Sed, heu ! me infelicem : flamma vorax devoravit eam. Nox erat (ut infortunii mei rationem Tibi reddam) ipsa nimirum, quæ præcedebat Festum Academicum Petro-Paulinum, cùm ego cubitum iturus, vèstibusq; deponendis jam occupatus, ab exortis subito clamoribus quibusdam, cùm quali, quali Musicâ, permixtis, ad ausculandum avocarer, relicto interim candebro candelam ardente sustinente in

) () f Cor-

FRAGMENTA

Conclavi meo. Paulum itaque commotatus apud fenestram vestibuli, & rursus ingressus Museum, proh dolor! Vulcanum insatiabilem, luculento igne, in Musas meas furentem video. Unde insolito terrore percussus, ne ulterius pergeret, partim aqua; partim pedibus, manibusq; furorem ipsius compescui, cubitumq; , ut somnus, si quis succederet, dolorem leniret, me contuli. Mane summo pauperulas meas reculas revisens, bonam eorum partem consumptam, corruptam, & usui ineptam reperio; sed quod maximè cruciat, & tantum non consumit me, Tuam ipsam Tractationem, de Transfusione Sanguinis (quam ante aliquot dies ab Excell. Dn. D. Brunone, Tuo jufu, acceperam) iis adnumeratam video. O me infelicem! inquam: hoccine pulchrum illud natalitium est, quod ipsis nominibus meis mihi offertur? Nulla calamitas sola. Ita humanæ sortis insidiator & paucula, quæ possedeo, & Fautores mihi rapere vehementer conatur. Sed quid ego Tibi? Vir Excellentissime! Quibus ego verbis culpam hanc Tibi deprecer? Praesummo certè animi dolore vix, quid vel nunc scribo, scio. Animus angitur; manus tremit; calamus vacillat. Verbum

E P I S T O L A R U M.

lum dico : ignosce Fautor , (siquidem ad-huc pati poteris , me hoc nomine Te com-pellare) Suspiciende ! & commiserere infelici. Fateor quidem (hoc enim est , quod doleo) hâc ipsâ jacturâ jacturam passam esse Rempublic. literariam , nisi Tu mo-dum adhuc scias & habeas , quo ea sit com-pensanda. Considera , quantum ipsi Ce-leberrimo Thom. Bartholino ex Biblio-thecæ suæ combustionē damnum acces-serit , & hujus utere solatio ; mihi vero , veniam submissè petenti , parce .

Altdorphi , D. 19. August.

M. DC. LXXIV.

SYLLABUS CAPITUM.

CAPUT I.

Transfusio Sanguinis quid ? quotuplex sit ? quibus Instrumentis , & quomodo illa è bruto in hominem fiat ?

CAPUT II.

An Ovidio , Marsil. Ficino , Joh. Colli , Andr. Libavio , jam olim nota & probata fuerit ? Ejus hodierni Inventores recensentur .

CAPUT III.

Eius praecipuus usus in prolongatione vita , & morbo-rum querundam curatione consistere dicitur ; sed refutatur uerque . Sanguinis è bruto in brutum Transfusio ad Medicum non pertinet . Illa , qua sit è bruto in hominem , non medetur corruptioni Menti : non Lethargo : non Phthisi : non ulli Februum Speciei . Non ad-hibenda

SYLLABUS CAPITUM.

hibenda us, qui integrâ valetudine gaudent.
Non adeo facile exerceri potest, sed multis
difficultatibus implicita est. Non facit contra
Lepram, qua describitur: non contra Luem
Venereum: non contra Cancrum, Erysipelas,
aliaque Ulcera externa: non contra Variolas:
non contra Pleuritidem, aliasve internas In-
flammationes: non contra Hemorrhagias:
non contra Rabiem, nec denique contra ul-
lum alium morbum.

CAPUT IV.

Quatuor secundarii usus examinantur, & rejiciuntur.

CAPUT V.

Phænomena, numero sex, pro Transfusione adducta
ventilantur, & ad eam respondet, at runcta
nihil probare ostendatur.

CAPUT VI.

Positiones, sive argumenta aliquot ex sacris & pro-
fanis Scriptoribus, contra Transfusionem, affe-
runtur; qua Roma & Lutetia Paris, interdicta
est; & ab aliis etiam Cl. Viris improbatur.
Duplici gravissima occurritur objectioni.

CAPUT VII.

Aliquot Similitudinibus nostra sententia contra
Transfus. Sanguin. illustratur.

CAPUT VIII.

Reliquam damna atque pericula, ex Transfusione me-
tuenda, in medium proferuntur.

CAPUT IX.

Transfusio Sanguinis ex homine in hominem dupli-
modo fieri potest: nec approbatur, nec impro-
batur, sed in medio relinquitur, & ad expe-
riencia examen relegatur.

CAP. I.

CAPUT I.

*Transfusio Sanguinis quid? quotuplex sit?
quibus instrumentis, & quomodo illa e bruis
in hominem fiat?*

 Uid Sanguinis sit Transfusio; quo ea fiat modo; & quibus administrari soleat instrumentis, vix opus esse puto particulatim prolixè hic deducere. Neminem enim cordatorum Medicorum hodiè esse scio, cui de hoc non constet Invento. Ne tamen sine omni methodo agam, primumq; hoc membrum contuso saktu superem, paucissimis me expedire, consultissimum duxi. Scilicet est Transfusio Sanguinis nihil aliud, quam sanguinis unius animalis, in sanguisuum vas alterius animalis, per intermedios artificiose paratos canaliculos sive tubulos, facta derivatio; ad illius animalis, in quod sanguis transfunditur, vel vitam prolongandam, vel morbos avertiuncandos potissimum excogitata.

Animal à quo, & in quod sanguis transfunditur, vel est rationale, id est, homo; vel irrationalē sive brutum; & quidem vel

A utrum-

utrumque ejusdem inter se speciei; vel diversæ. Ita transfunditur v. g. ex homine in hominem: è bruto in hominem: & è bruto in brutum: idq; iterum vel è cane in canem: ex agno in agnum: è vitulo in vitulum: vel è cane in agnum: ex agno in vitulum, & vice versa; prout nempe res atque varius ejus, qui operationem hanc instituit, praefixus poscit finis.

Per sanguifluum vas intelligitur vel vena; vel arteria. Ex homine in hominem institutus Transfusionem, in dorso manus elegere solet venam, ex qua tusa sanguis scaturiens vel itidem in venam dorsi manus, vel in venam cubiti, ut decet, apertam alterius hominis elutrietur. Eandem verò Operationem è bruto in hominem qui celebrare satagit, diffindit vel bruti arteriam carotidem, vel ejusdem arteriam cruralem, quippe quam aptiorem posteri deprehenderunt, vel etiam, ut aliis placet, venam jugularem; derivatq; inde sanguinem in patentiorum venam cubiti hominis.

Instrumentorum loco, per quæ, cœu media, ab uno animali in aliud transfire debet sanguis, primo Inventi exortu tenuis pennæ caulinuli adhibiti sunt. Quia autem eos paulo post alii minus idoneos deprehenderunt, ideo mox in illorum vicem substituerunt canaliculos sive tubulos, eosq; vel argenteos, vel æreos, vel orichalceos, vel denique vitreos sive crystallinos; & quidem iterum, vel rectos,

rectos, vel unâ tantum extremitate, vel utrâque, incurvatos, partimq; exiguâ fimbriâ, pro commodiore ligatione, instructos; partim verò eâ destitutos. Sunt tandem rursus alii, qui binis invicem insertis canaliculis, molibus intestinorum frustulis, aut arteriæ cervicalis, ex equo vel bove aliquo exemptæ, segmentis, in medio obvolutis, pro majori, ne sanguis in itinere concrescat atque coeat, securitate, uti malunt; quem in finem etiam nonnulli non dubitant, canaliculis suis aliquot grana salis volatilis Cornu Cervi, aut florum salis Armoniaci indere, ut nempe transeuntis sanguinis coagulatio in iis prohibetur. Longitudo autem horum tubulorum, pro varietate circumstantiarum, multum quidem variat, ita, ut nunc longioribus, nunc brevioribus opus sit; digitum tamen cum dimidio nullus unquam superat.

Fit ergo Transfusio Sanguinis (cuiusè bruto in hominem instituendæ quandam quasi succinè tam Sciagraphiam exhibere placuit) hoc propemodum modo: Extenditur v. g. Vitulus super tabulam ligneari, pedibus atq; capite diligenter alligatis, ne motu ac calcificatione Operante remoretur; eoq; locatur positu, quo alterum ejus crux hominis cubito quam proxime adaptari possit. Tum bruti arteria cruralis phlebotomio aut lancettâ, vel quo-demum-cutique alio idoneo instrumento aperitur, inq; eam actutum agillimâ manu canaliculis convenienti, cù-

spide tenuis, versus Cor immittitur, pollice & primo digito inter ipsam arteriam ita comprimendus, ut neutrò deflectere aut exorbitare queat. Hoc dum fit, hominis vena cubiti magis conspicua sine morâ, injectâ dupli ligaturâ, qualis in vulgari venæ sectione fieri afolet, phlebotomico instrumento secatur, inq; eam, postquam tantundem sanguinis emissum est, quantum infundere de bruti sanguine, animo sedet, altera canaliculi extremitas, Cor itidem respiciens, dextrâ manuum pomptitudine insinuatur, sicq; sanguis è Vitulo in hominem traducitur; probè nunquam non quovis modo præcavendo, nisi in transitu cocat atque grumescat.

CAP. II.

An Ovidio, Marfil, Ficino, Joh. Colli, Andr. Libavio, jam olim nota & probata fuerit? Ejus hodierni Inventores recensentur.

Xplicatis breviter præcipuis in Definitione seu potius Descriptione expressis verbis, occasione reliquorum, in eâ additorum, finis quoque sive usus examinandus esset, nisi consultiùs fore judicaremus, brevem prius, de Ortu atque Authoribus Transfusoriæ hujus Artis, præmittere narratiunculam; quo simul de ratione tituli Tractationi præfixi liquidiūs constet.

Abeunt autem aliqui longius, & ex prisca etiam seculis accessunt, quos vel multum lu-

cis

cis huic Invento fœnerari, vel saltem ad idem non levem ansam aliis præbuuisse credunt. Ipsum enim Ovidium in partes suas trahunt, perhibentes, eum fabuloso quodam commento hodiernæ sanguinis Transfusionis methodum simul ac effectum non adeò male descriptissse, quando *Libr. 7. Metamorph.* Jasonium Patrem Æsonem ex decrepito, à Medeâ ejusdem penè præsidii beneficio, juvenem factum ita fingit:

— — — *Stricto Medea recludit
ense Senis jugulum, veteremq; exire cruentem
passa, replet succis, quos postquam combibit
Æson,*

*aut ore exceptos, aut vulnere, barba comeq;,
canitis posita, nigrum rapuere colorem.
Pulsa fugit macies: abeunt pallorq; situsq;:
adjecto cave supplantur corpore ruga,
membraq; luxuriant — — —*

vel quando alibi eandem Medeam ita introducit, ut Peliae filias de eodem artificio Parenti adhibendo commonefacere videatur.

— *Quid nunc dubitatis inertes?
Stringite, ait, gladios, veteremq; hanrite cruentem,
ut repleam vacuas juvenili sanguine venas:
In manibus vestris vita est, ataq; Parentis.*

Nec desunt, qui, ex superiori seculo, Marsilium Ficinum quoque pro se allegare audent, etiamsi & Ovidius & hic Ficinus neutiquam derivationem sanguinis ab unius animalis arteria in venam alterius, sed tan-

De Transfusione

tum sanguinis calentis recentisq; ex vena
juvenis sive adolescentis suctionem, juve-
nescere cupientibus senibus, conceptis ver-
bis, suadeat. Ita namq; de *Studioorum sanitate
ruendâ libr. 2. c. 11.* edit. Lugdun. anno 1560:
Communis, inquit, quædam est & vetus
Opinio, aniculas quasdam sagas (quæ & Stri-
ges vulgari nomine nuncupantur) infan-
tium sugere sanguinem, quo pro viribus ju-
venescant. Cur non & nostri senes, omni-
videlicet auxilio destituti, sanguinem ado-
lescentis sugant; volentis, inquam, ado-
lescentis, sani, laxi, temperati, cui sanguis
quidem sit optimus, sed forte nimius? Sugant
igitur more hirudinum ex brachii sinistri ve-
na vix apertâ unciam unam aut duas.

Propius sane rem tangit Joh. Colle, non
postremus, inter primos currentis seculi
Scriptores Medicos, Scriptor, quo nescio an
quisquam veterum Medicorum vividioribus
coloribus novum hocce Commentum de-
pinxit; adeo, ut nullum pene sit dubium,
quin de eo ab homine in hominem instituen-
do jam olim revera cogitarit. Non tædet ipsa
ejus verba transcribere, quæ reperire est in
*Method. facile parandi jucunda, tuta, & nova
medicamenta*, edit. Venet. anni 1628. & in spe-
cie de *jucundis & Spagyricis cibis ac medicamentis
pro vita & senectute longius producendâ cap. 7.
p. m. 170.* Denuo, ait, insurget aliquis,
frustra hæc esse tentanda, dum per pauciora
æque & bene valemus consequi optata,
veluti

veluti si quis sanguis è venâ exiliens juvenis admodum salubris, per fistulam in venam senis permeet, insufflante juvane, & sene attrahente & inspirante; ut sanguis juvenis intus attrahatur à sene, & ne hujus egrediatur. Nam hic sanguis potest reparare humidum primigenium & temperamentum, docente Aristotele: si sénex haberet oculum adolescentis, videret ut juvenis. Hæc ille. In hunc locum casu, & tanquam aliud agens, incidi, quem ante me, quantum scio, nemo publicè extante Scripto indicavit.

Tandem & Andr. Libavius in scenam hanc producitur. Quid autem is? Transfusionem Sanguinis exsertis quidem verbis describit, quando, *Appendic. Syntagmat. Arcan. Chymic.* edit. Francosurt. 1615. cap. 4. Adsit, inquit, juvenis robustus, sanus, sanguine spirituoso plenus. Adstet exhaustus viribus, tenuis, macilentus, vix animam trahens. Magister artis habeat tubulos argenteos inter se confluentes. Aperiat arteriam robusti, & tubulum inserat, munitaq;: mox & ægroti arteriam findat, & tubulum femineum infigat: jam duos tubulos sibi mutuo applicet, & ex sano sanguis arterialis, calens & spirituosus saliet in ægrotum, unaque vitæ fontem afficeret, omnemq; languorem pellet. Sed tantum abest, ut Artem hanc imitandam præcipiat, suoq; calculo approbet, ut potius, cœri diculam, absurdam ac inimitabilem manifeste rejiciat atque explodat. Quid enim sibi

vult hæc responsio , quam sibimet ipfi dat , quando quærit : an robustus ille non languescat ? ubi non sine subsannatione jubet , ut ei exhibeantur bona confortantia atque cibi : Medico verò helleborus ~.

Verùm quid me moror veterum Authorum allegatione , cùm nemo eorum , qui Inventi hujus laudem sibi yendicare solent , concessurus sit , veros ejus natales inde à retrorsioribus jam temporibus deducendos esse . Nondum , dicent illi , tantam ætatem naëta est hæc Ars . Non prioribus seculis ; non avorum ; non parentum nostrorum , sed nostrâ demum memoriâ , & non nisi paucis abhinc lustris , nasci cœpit . Iccirco & in nostra tempora curatiūs inquirere , atque recentes rei Inventores in medium strictim proferre juabit ; ubi , in antecessum , notandum , Transfusionis Sanguinis è bruto in brutum exercendæ , Anglos ; ejus verò è bruto in hominem , Gallos , primos Authores communiter dici . Et quidem inter Anglos nominari speciatim hīc solent Timotheus Clerck , & D. Henshaw , ita tamen , ut uterque de novo hoc Invento , arreptâ ab Infusoria Chirurgiâ , ceu matre , ansâ , omnium quidem primum , idq; anno 1657 . cogitarit , idem autem nunquam felici eventu adhibuerit , à quamplurimi difficultatibus usque impeditus . His verò difficultatibus post integrum demum decennium superatis , maximamq; partem sublati s , anno 1666 . rem iterum primum exoptato

to successu aggressus est Richardus Lowes-
rus, ille, edito, de Corde, curiosissimo Tra-
tatu, celebris Medicus; cuius conatus mox
Edmundus King & Coxius eadem felicitate
imitati sunt; sed non nisi in solis brutis factis
experimentis.

Gallia autem illi fuerunt, qui, ultrà progressi,
candem Operationem in bruto ac homine
quoque, circa annum 1667. primitus tentare
ausi sunt; quo nomine præcipue inclaruit
Dionysius, celebris Mathem. & Physic. Pro-
fessor Parisiensis.

Hi, inquam, potissimum inventionis lau-
dem à posteritate vulgo meruerunt. Nec ta-
men interea aliis etiam regionibus desuere,
qui hanc honoris palmam tantum nō dubiam
Anglis simul atque Gallis reddere videntur.
Sic in ipsa Germania nostra Joh. Daniel Ma-
jor, Medicinæ Professor Kiloniensis, acutissimi,
rari ac curiosi ingenij Vir, Fautorq; &
Amicus noster Honoratissimus, occasione
Chirurgiæ Infusoriæ, quam ipse primus re-
vera excogitavit, de transfundendo etiam
è bruto in hominem sanguine non minùs de-
liberavit, idq; antequam de Anglorum Gallo-
rumve Transfusione quicquam constare ei
potuerat. Taceo Mauricum Hoffmannum,
diversorum Imperii Statuum Medicum & Pro-
fessorem Altdorphinum, Fautorem meum Ve-
nerandum, ex cuius publicis Prælectionibus
monstrari potest, ei Sanguinis ab homine
in hominem moliendam Transfusionem du-

dām antē, quām de factis apud exterōs circa eam qualibūs qualibūs experimentis rumor ad nos advolaverat, innotuīscē; ut ut metu conscientiæ lādendæ eandem exercere hactenus noluerit. Et in Italia Bononiæ sub ipsum statim inventæ Transfusionis initium similiter eam in duobus agnis factam esse, ex fide dignorum relatione in dubitatum habetur. Sive ergo huic, sive illi, sive isti, sive cū demum-çunque horum inventionis gloria potiori jure competit, meum non est disquirere. Quid enim attinet, de Authore illius rei multūm disceptare, de cuius utilitate ho-
die tantopere dubitatur?

CAP. III.

*Ejus precipuum usus in prolongatione vita, & morbo-
rum quorundam curatione consistere dicitur;
sed refutatur uterque. Sanguinis è bruto in
brutum Transfusio ad Medicum non pertinet.
Illa, que fit è bruto in hominem, non medetur
corruptioni Menti: non Lethargo: non Phthisi:
non ulli Febrium species. Non adhibenda ius, qui
integrā valetudine gaudent. Non adeo facile
exerceri potest, sed multis difficultatibus impli-
cata est. Non facit contra Lepram, qua de-
scribitur: non contra Lucem Venereum: non
contra Cancrum, Erysipelas, aliaque Ulcera
externa: non contra Variolas: non contra
Pleuritidem, aliasve internas Inflammationes:
non contra Hamorrhagias: non contra Ra-
biem, nec denique contra ullum alium morbum.*

Quæ-

Uænam verò hæc utilitas, quæ quorundam hominum spem tam altè implet? Ejus præcipuam partem jam supra Cap. I. levi digito attigimus, paulò pleniùs nunc pertexuri. Ajunt, novum Transfusionis Sanguinis Inventum, vitam prolongare, & morbos amoliri, aptum natum esse. Inæstimabilis, me hercule! usus, à quo præcipuus totius Medicinæ finis pendet. Quòd enim vita hominis sanitasq; pretiosius bonum est, eò illud præsidium, quod per sanguinis redintegrationem ejus prolongationem juvat, magnificentius meritò habendum. Atqui hoc Sanguinis Transfusio præstare posse dicitur, quando missis, ex deflocati senis venâ, aliquot emarcidi sanguinis unciis, in ejus locum tantundem sanguinis integri, salubris, florentisque, aut ab animo-fo & optimâ sanitate prædicto juvēne emendati (quæ una est Transfusionis Sanguinis species, de qua sub finem Cap. ultimo) aut ab intaminato bruto (quæ altera nostricq; unicè instituti species est) dçsumpti substi-tuitur, jamq; supra commemoratâ methodo in hominem annosum traducitur, quò ille, exutis inde senii exuviis, amissas vires, si non omnino, aliquantum tamen, recipiat, &, induito amicabili juventutis paludamento, quâdam quasi παλιγγένεια redintegrescat.

Tertiam verò speciem', quâ sanguis à bruto in brutum transfunditur, à nostris cancel-

Iis prorsus exterminare nulli dubitamus, quippe quæ sub considerationem Medicis omnino non cadit, & per se nunquam, sed semper eum tantum in finem celebrata est, ut, factis prius in brutis innoxiiis experimentis, deinceps & ad hominem progressus fieri possit securius. Quandoquidem non circa animal brutum, sed circa hominem versatur Medicus. Hic hominis vitam prolongare, sanitatem praesentem conservare, amissamq; restituere studet; non autem animalis bruti.

Alter usus seu finis generalis atque primarius novi hujus Præsidii consistit in profligatione morborum: & acquiri posse creditur, quoties ex vena hominis gravi aliquo morbo laborantis sanguis impurus, corruptus, aut aliâ ratione peccans, ad aliquot uncias evocatur, ejusq; loco sanguis beluinus, recens, illibatus, ac defœcatus, sed & ad humanum sanguinem immutandum aptus, atque sic contrarias qualitates possidens, Transfusionis consuetæ methodo, infunditur; idq; hâc fini, ut morbus hominis ab aliquo languineæ massæ vitio prognatus, ab infuso bruti sanguine, ceu salutari remedii materiâ, tollatur ac propulsetur, cum ægroti levamine, & succedente prosperâ valetudine. Ita v. g. maniaci sanguinem impetuosum, æstuantem, &, præ inordinatisimo motu vix intra venas suas continere se scientem, insanoq; quasi fermento actum, compescere, coercere ac mitiorem tepidioremq; reddere posse perhîbent

bent sanguinem asini aut agni, animalium quippe lensorum, segnium ac demissorum; ut adeo contrariarum virium remedium, veræ medendi methodi lege, morbificæ causæ opponatur, sicq; maniacus ad pristinam mentis similitudinem corporis sanitatem inde redat.

At enim vero, antequam ad alios eosq; secundarios usus procedamus, prius duplum hunc jam adductum sub incudis examen revocabimus. Transfusionis ope quemquam cuiquam hominum vitam prolongasse, aut ulli seni juventutem restituisse, novasve faltem vires inspirasse, nondum constat, nec ullibi legitur. Ovidii testimonium, quo is, hujus praesidii adhibitione, Æsonem senem rursus adolescentem restituuisse, nihil probat. Fabula est, non vera historia. Et Marsilius Ficinus, dum jubet, ut senes ex vena brachii adolescentis tinam alteramve sanguinis unciam, more hirudinum, ore fugant, quo inde pro viribus juvenescant, rem non solum ab hodierna Sanguinis Transfusione multum diversam, sed & non minus perniciosam at inimitabilem, ut infra declarabimus, probabili saltem ratione proponit, nulloq; experimento confirmat; quod ipsum etiam in Joh. Colle desideramus, qui quoniam nec ipse, nec aliis quisquam, post eum, speciosum hunc ingenii lusum aliquo experimento posteritati commendare ausus est; non inviti adducimur, ut credamus, medicinae hanc

nunquam à quoquam tanti æstimatam esse, ut censuerit, ejus beneficio senium hominis revera retardari, vitamq; extendi posse. Multa à Veteribus juxta ac Recentioribus acutè excogitata sunt, quæ, etiam si dexterarum manuum operâ examentur, tam sp̄erato nos successu frustrantur. Nempe enim sunt subtilia cerebri figmenta, de quibus Philosophis quidem acriter disputare, non item Medicis idem tentare, ac ipso opere experiri licet; inter quæ si & hoc Inventum recensere placuerit, per me integrum erit.

Nec nos præterea quicquam movent illa exempla, quibus refertur, facta Sanguinis Transfusione ex hœdo, aut agno, aut cane in vétulum canem, itemq; ex quanior arietibus in annosum equum, illis animalibus, quibus sanguis alienus infusus est, multum inde robotis accessisse, virium integritatem, ipsumq; propemodum juventutis florem rediisse, fugato quoque languore, & excussis magnam partem illis symptomatibus, quibuscum animalia illa ante remedii hujus usum conflictabantur. Præterquam enim quod tertiam hanc Transfusionis speciem paulò ante prius à nobis remotam valuerimus, utpote ad forum Medicum neutiquam pertinentem, tanta insuper inter Transfusionem Sanguinis, quæ fit è bruto in brutum; & inter illam, quæ è bruto in hominem fit, interredit differentia, quanta est inter animal irrationalē ac rationale, Ibi inter utrumque sanguis

sanguinem maxima conformitas; h̄c vero ingens disparitas. Ibi enim utrumque animal non nisi corporeā ac materiali animā, cuius præcipuum instrumentum sanguis est, gaudet; h̄c autem brutū à corporea, atque homo ab incorporeā, præterea etiam invisibili ac immortali animā regitur; cuius sanguis quoque non potest non aliter esse animatus, quam bruti. Hoc si ita est, uti revera est, quæ, amabo! ex beluini & humani sanguinis mistura speranda salus, quæ symmetria, quæ contemperatio? nonne potius in homine inde metuenda perniciosa alteratio, impetuosa ebullitio, aliaq; sexcenta exinde resultantia damna? de quibus infra speciationem; inexpiablem animarum confusione, ut silentio h̄c præteream. Nec dicam, quod omnis subita mutatio periculosa sit, quali Sanguinis Transfusionem non potest non sequi. Unicā, non aliquoties reiteratā, Transfusione senium cedere, statuitur. Senectus autem quia non uno die invadit, sed lento gradu succedit, ideo etiam, si vel maximè fugari, aut saltē sibi posset, simul tamen & semel tolli nequiret; quemadmodum omnes chronicī, aut illi morbi, qui lentē hominem atterunt, & diuturnitate magis, quam acutione excruciant, subito unicoq; remedio exturbari planè nesciunt, sed continuatum remediorum usum postulant; quicquid etiam inanes nonnulli Chymici oggerant, ignaræ plebi magnidicis verbis persuaden-

tes, posse se unicâ tantum putatitiae Panacea suæ dosi, ceu unico iectu, chronicum etiam quemvis morbum exscindere ac prostertere; at quibus ego æquè difficulter credo, licet per omnes Deos Deasq; jurent ac deserent.

Quid? quod ausim dicere, humanæ vitæ prolongationem non multò medicamentorum usu, multò minus generosiorum præsidiorum administratione, sed potissimum accurata Diætæ, & sub ea comprehensatum sex à Medicis sic dictarum Non-naturalium tèrum observatione, impetrari. Hac enim, cæteris rectè se habentibus, flammæ vitalis pærenniationem, nativiq; temperamenti vigorēm, à quo longævitas præcipue dependet, sartum testum fervare omniam tutissimè licet. Sanitatem conservare, est à morbo tueri & vitam prolongare. Conservatur autem sanitas similibus, quæ diæta suppeditat; non contrariis, quo nomine medicamenta veniunt. Et sic qui sanitatem suam conservat, à morbo immunem se præstat, omniq; alterantium medicamentorum, aliorumve præsidiorum fortiorum apparatu carere potest. Ergo Sanguinis è bruto in hominem Transfusio, ceu extremum remedium, meâ opinione, hominis vitam non prolongat.

Annc verò aliquos morbos curare potest? Morbum curare, non prorsus idem propriè est, quod vitam prolongare, licet aliquo sensu pro uno codemq; accipi possit. Vitæ enim pro-

prolongatio etiam sine morbi curatione contingere potest. Hinc duo nata nobis sunt membra, quorum primum jam discussimus. Reliquum est, ut nunc quoque in alterum inquiramus. Hariolamur autem, neminem fore, qui pro aliis exturbandis p. n. affectibus Sanguinis Transfusionem cuiquam hominum administrare audeat, nisi illi sint graviores, penè desperati, & tales, de quibus constat, eos quibuscumque aliis in vulgus notis præfidiis domari non posse, vel plorūmque, si non omnium, vim jam elusisse. Nonne enim is cum ratione insaniret, qui morbum levem, nec adeo curatu difficultem insolito, ancipite, & periculoso, multisq; suspecto præsidio ante expugnare conaretur, quam communia præmisisset. Aut quæ hæc temeritas esset, extremum principio statim illi morbo opponere remedium, quem mitia etiam medicamenta tollere possent? Omnia certè prius experiri decet, quam ad extremum perveniatur remedium. Per misitia quod fieri potest, non debet fieri per vehementia. Ferrum & ignis id demum sanare debet, quod medicamentum non potest. Deinde necesse esse credimus, ut ægrottus ille, in quem bruti alicujus sanguinem transfundere animus est, viscera habeat συσπλαγχνα, & constantium adhuc, nec jam dum nitrium exhaustarum sit virium, ne vel in ipsa Operatione deficiat, vel sub ea ecce innocens victima cadat.

His in antecesum fundamenti loco positis hypothesibus, ordine jam recensere juvabit illos morbus atque symptomata, pro quibus depellendis Sanguinis Transfusio vel vulgo commendari solet, vel jam ipso opere ab uno alterove adhibita est, ut constet, quid hoc ab experientia petitum tantiq; aestimatum ponderis habeat argumentum.

Corruptæ mentis homini, duplicitate, aliquot vitulini sanguinis unciæ in brachii venam derivatae sunt, & quidem, postquam ei multò plus proprii sanguinis ex eadem vena, pro consuetâ Artificii methodo, detraictum esset; unde factum, ut homo ille, superatis maximam partem gravibus symptomatibus ex Operatione hac ortis, intemperie nempe calidâ, animi deliquio, acerbo renūm dolore, vomitu, alvi fluxu, lassitudine, nigrae urinæ frequente excretione, nariumq; hæmorrhagiâ, post tertium diem non modo melius habere, sed & ad saniorem mentem rediisse visus fuerit. Sed quid porro contigit? Exacto bimestri spatio febris misellum contripuit, & è medio sustulit, vel, ut alii suspicantur, subdolè propinatum venenum encavat. Quare decernere non licet, Transfusione Sanguinis culpâ, an aliâ fatorum inclemtiâ obicerit. Interea tamen, quicquid hujus sit, certain est, experimentum hoctantum non esse momenti, ut quicquam coprobari possit; quod ad Transfusionis sanguinis stabilimen faciat. Etiam si enim concederim, ipsum

ipsum transfusum vitulinum sanguinem homini vitam non eripuisse , tamen nullus dubito , asseverare , omnia enumerata symptomata inde unice pullulasse , tantaque fuisse, ut nec mei inferre facile potuissent . Quis autem ab illa Operatione non abhorreat , quam tanta symptomatum enormitas sequi solet , cum vitæ etiam extremo discrimine stipatorum ?

Enim verò si quisquam mortaliū amens tam fīve fatuitatem , mentisve stupiditatem humanā arte tutò in homine eluere sciret, eò majorem is ab humano genere iniret gratiam , quò ipsa miserabilius malum est . At verò si idem amenti mentis sanitatem restituere satagens , eam symptomatum syndromen curatione suā acceleraret , quæ ipsam interhecionem minitarentur , nonne contrà eò severius increpandus esset , quò gravius peccatum est , hominem in periculōsum morbum , mortisq; periculum , temerario ausu , præcipitare ? vel ; nonne satius foret , ab illo præsidio penitus abstinere , à quo hæc metuenda sunt ?

Insuper quæri hīc posset , an huic mente capto fatuitas nativa fīve connata fuerit ; an verò ex morbo , vel aliā quāpiam causā ei deum accesserit ? Illud si dixerint , nihil agent suā sanguinis Transfusione . Quemadmodum enim naturæ vitia Ars corrigere nescit , ita etiam fatuitatis idealem à naturā impressum characterem nec ulla medicina ,

nec bruti alicujus transfusus sanguis obliterare atque delere poterit. Tota sanguinis massa immutanda, totaque hominis fabrica in aliam formam cogenda esset, ut alia quoque eaq; sanior resultet mentis bonitas; sed quod mibi æque impossibile videtur, ac impossibile est, dealbare corvum. Quod si verò ex morbo & post nativitatem alicunde ortum duxerit rationis depravatio, tunc sublato illo, ceu causâ, tolletur & hæc, ceu effectus. Ubi autem morbus, à quo rationis depravatio dependet, sollicitè excogitatis, & dextrè adhibitis ordinariis præsidiis, ac selectis remediorum formulis curari nequiverit, ibi certè nec beluae transfusus sanguis multum auxilli feret. Alteratione potissimum opus est, quam si consueta remedia præstare nescient, sanè nec bruti sanguis præstabit, quippe qui ipse non aliam, quam medicamenti alterantis vicem in hæc Operatione sustinere debet. Jam verò quis dubitabit, dari medicamenta, quæ alterandi virtute brutorum sanguinem longè superent? Animationem enim brutorum sanguinis in hominem transfusi nemo desiderabit, veritus, ne anima bruti per sanguinem in homine similes actiones edat, quas edidit in bruto.

Nec inferre licet, præstò esse rerum testimonia, quibus luculentè probari possit, vitulam sanguinem in hominem amentem transfusum sanam ei mentem restituisse. Unum enim hoc duntaxat exemplum est, quod

quod nondum sufficit. Multorum exemplorum inductio requiritur. Ad hæc quis scit, annon post bimestre spatium, quo integræ mentis usu polluisse vesanus ille visus est, pristina fatuitas, si longius produxisset vitam, rediisset? Taceo, quòd adhuc subjdice lis sit, an rationis redintegratio novo hoc præsidio revera ei contigerit? Cur enim, si ea reverâ inde contigit, de Transfusione tertium reiterandâ cogitatum est? Quid attinet, repetere præsidium, si prius fecit, quod debuit? Quid, si sanior tantum visus, re autem verâ æquè stultus homo ille fuisset, ac fuit olim? Certum est, quòd, uti acutissimus ille ingeniorum scrutator, Barclajus, effert, plerique mortalium id facile credant, quod anxiè sperant.

Alterum experimentum in juvene X VI. circiter annos nato factum est, qui, cùm præter Lethargum aliis quoque gravissimis symptomatibus, ut, convulsionibus, vomitu, alviq; continuo fluxu, pancreatis item induratione, & gangrenosâ intestinorum corruptione detentus, atque loquelâ, motuq; & sensu penè omni privatus, adeoq; efficietim excrutiatus, & ab aliis Medicis pro desperato habitus, extremo Transfusionis præsidio admisso, non nisi octo agnini sanguinituncias receperisset, ecce! haud morâ non solum convulsiones evanuere, vomitus cessavit, ventrisque profluvium exaruit; sed & ipse æger, adscito novo virium robore, ad-

stantes diversis linguis allocutus, & multò melius, quām antè habere visus est. Efficax profectò argumentum! quo beluinī sanguinis in hominem Transfusionis authoritas asseratur. In deploratis enim affectibus, quālibus ipse Lethargicus hic laboravit, iisq;, qui communia remedia maximam partem jam eluserunt, potissimum adhibendā eam esse, si unquam adhibenda, paulò suprà supposuimus. Verūm enim verò narrationis clausula iterum claudicat, quā scilicet significatur, misellum hunc juvenem, alvi profluvio post breve X X I V. horarum spatium reverto, pauloq; antè nonnihil remissis, jam verò iterum auctis symptomatibus, occubuisse, vitamq; cum morte commutasse. Quare nec hoc experimentum multum in recessu habet, nec probat, beluinum in hominem traductum sanguinem contra Lethargum, quicquam valere. Nam etsi, factā Transfusione, Lethargus illico discussus, (fortassis magis illatā per Operationem consternatione, quam novi præsidii ope) & quæcum comitata sunt symptomata, exemplo mitigata fuerint, nondum tamen biduo superato fortiori impetu rediere, ipsamq; intermissionem accelerarunt. Quodnam verò hoc remedium, quod vix ad unum diem fraudulenter dolorem levat, ut postea omnes vitæ dies hominī truculenter suffuretur? Dubito, an quisquam Christianorum sit, qui tale sibi optet remedium, ne dum pecuniā redimat.

Haud

Haud quidem difficulter largior, Juvenem hunc tantâ lethalium symptomatum catervâ impetitum, etiam si sine Sanguinis Transfusione fuisset, tamen non potuisse evadere; attamen contrâ vicissim persuasissimum mihi habeo, agninem fanguinem neminem hominem à Lethargo aliove soporoso affectu liberare posse, et si is tantis tamq; diris symptomatibus non sit stipatus. E lethargus cæteriq; soporosi affectus caufam agnoscunt spirituum animalium in cerebro genitorum sufflamen, motumq; impeditum, aut conge- lationem fixationemve; quo fit, ut homo subinde dormituriat, vel in somnum propendeat; unde etiam illa remedia optima huc habentur, quæ spiritum animalium acti- vitatem promovere, eos excitare, mobiliores reddere, & exaltare apta nata sunt; quo no- mine pleraque eorum se commendant, quæ tenuum ac spirituofarum sunt partium, vi- riumq; penetrantium, sive illa externè, sive internè adhibeantur. Jam ipsi Transfusionis Patroni judicent, num hic indicationi satis- facere possit agninus in Lethargicum deri- vatus sanguis? Nonne omnis Sanguinis Transfusio primariò tantum in mutatione & correctione sanguinis illius hominis, in quem bruti alicujus sanguis transfunditur, occupata est? Nonne sanguis bruti hac tan- tum fini in infirmum hominem traducitur, ut, quemadmodum immediate sanguini ho- minis affunditur, ita etiam immediate cum

alteret ac emendet? In spiritum autem animalem non nisi per sanguinem, & lentissimo demum circuitu agit; unde persuaderi nondum patior, ut credam, illud levamen, quod Lethargicus ille mox post administratam Transfusionis Operationem ex transfuso agnino sanguine sensisse visus est, inde reverâ ei contigisse; quandoquidem, ut à beluino sanguine in venas hominis derivato, spiritus animales alterentur simul ac corriganter, multò longius temporis spatium requiritur, quam quo hoc Lethargici levamentum ab agnino transfuso sanguine evenisse dicitur. Cur non, qui vult, ut immediatè ac subito spiritus animales minus recte se habentes emendentur, artem excogitat, quā in cerebrum alicujus liquoris infusio immediatè fieri possit, ut spiritus animales momento quasi inde refocillentur. Sed quod iterum fortassis non minus ridiculum videbitur.

Imo etiam si ponem, Sanguinis Transfusionem hunc Juvenem à Lethargo liberasse, nondum tamen sequitur, propterea & nobis idem imitari licere, aut in hac minimum Lethargi specie Transfusionem locum habere. Non idem nobis imitari licet, quia funestus Operationis eventus, ipseq; Juvenis obitus in simili morbo idem tentare nobis dissuadet. Nec in hac singulari tantum Lethargi specie locum habet Sanguinis Transfusio, et si ortum duxerit à largiori sanguinis

nis profusione, cui maxime mederi potuisse alius sanguinis restitutionem fortassis videri possit. Nam quia brevissimas has inducias, quas Juvenis infirmus à Lethargo habuit, mox alia, eaq; lethalia exceperunt symptoma, ideo nec in hac Lethargi specie, nec in alia quacunq;, ex rationibus paulò supra adductis, Sanguinis è bruto in hominem Transfusio tuto adhiberi posse videtur.

In Phthisicum unum, alterumq; febre quotidiana, & adhuc alium tertianā dupli, affectum, è triūm vervecum arteriis sanguinem, Transfusoriæ Artis lege, elutriavit Joan. Guilielm. Riva, satis peritus alias apud Romanos Chirurgus, idq; eâ felicitate, si Diis placet, ut bini priores paulò post extremum vitæ diem morte confecerint, solusq; postremus incolumis evaserit; veluti ex Testimonio anno 1667. Mens. Decembr. typis excuso, præcipuorumq; Medicinæ Professorum subscriptione confirmato, & ea propter ipsi dato videre est. Hoc Testimonium cum primùm in Italia legisset, tantum non risum mihi excussit. Ecquod enim hoc pro Transfusione Sanguinis Testimonium? Tale ego contra eam producere non erubescerem. Vix enim potentiori argumento uti possem, quam si ostenderem, infausto successu celebratam eam esse. Duo conciderunt, unusq; solus eluctatus est, isq; ipse, quem mitiora etiam remedia faciliter procul dubio negotio salvare potuissent. Nonne hoc est experientia.

menta per mortes facere? Phthisicus obiit: morbine vehementiâ, an Transfusi sanguinis culpâ, in allegato Testimonio conceptis quidem verbis non exprimitur; non tamen vana suspicio est, Operationem hanc ægrotantis vires jam tum morbi vi valde attritas adeo exhausisse, ut non potuerit non animæ & corporis separatio citius contingere, quam si Operatio hæc omissa fuisset; id quod ut facilius credam, inter cætera id quoque maximè facit, quod in Testimonio legatur, Phthisicum paulo post Transfusionem Sanguinis mortuum esse. Evidem phthisis vera atque perfecta talis morbus est, quem nemo facilè curabit; unde ambabus manibus concedo, solam Sanguinis Transfusionem suogadio Phthisicum illum non quidem jugulasse, interim tamen certò credo; illam missero à statuo vitæ termino aliquot dies abripuisse, eique compendiosiorem ad Elysios campos viam pandisse. Præterea ut phthisis ob has pœtissimum rationes celebratissimis, etiam remediis haud raro cedero recusat, primum, quia medicaminum vires integræ ad pulmones non descendunt, sed antequam eopportingant, maximam partem evanescunt; & deinde quia exulcerati pulmones continuè moventur, hocq; motu à confolidatione impediuntur; ita ob easdem rationes bruti alicujus sanguis in phthisicum frustra transfundetur, vitiumq; in pulmonibus radicaliter hærens cluere nesciet.

Febris quotidiana non quidem curatu adeo facilis, raro tamen impossibilis, multò minùs prorsus lethalis est. Iccirco non videatur, opus esse, Sanguinis Transfisionem, ceu præsidium anceps, extremum & periculo plenissimum, pro arcendâ hujus farinæ febre, in usum adsciscere, quippe quam mitioribus etiam, non nudius demum tertius inventis, sed ex vulgato triplici fonte haustis, debitoq; ordine ac modo usurpatis, abigere licet. Nec dubium est, hunc ipsum hominem à quotidiana febre, quâ laboravit, multò jucundiùs, citiusq; liberari potuisse, nisi Transfusio Sanguinis intempestivè & perperam instituta omnem curationis spem ita admississet, ut postea non amplius de eo curando, sed tempori sepeliendo, quo Operacionis hujus Authoris errores terrategat, cogitare necesse fuerit. Undequid commodi novum hoc Inventum hîc præstiterit, quidyc pro eo defendendo hoc exemplum valeat, ego certè non video.

Tantò ergo plus tertium valebit exemplum, quod de febre tertianâ dupliciti Transfusi vervecini Sanguinis ope curatâ attestatur. In hoc inquiremus breviter. Tertiana duplex febris raro adeo periculosa est, ut continuatum huc facientium communium remodiorum usum eludat, nec adeo chronica esse solet, ut Medicus ordinariæ curationis methodi pertæsus, hac saltu quasi superata, mox ad insolita, ancipitria & extrema

præ-

præsidia transfire debeat. Unde temeritatis notam non effugiet, quisquis febrem tertianam duplarem Sanguinis Transfusione solvere conatur; inq; cā opinione sum, illum ipsum, qui eā laboravit, æquè feliciter convalescere potuisse, etiamsi Sanguinis Transfusio non fuisset administrata. Quid ergo eā opus fuit? aut quid eā præstitum? Sic dici non potest: Transfusionis Sanguinis beneficio curatum esse febre tertianā dupliciti afflictum; quandoquidem etiam sine ea ad pristinum sanitatis statum dubio-procul reduci potuisset. Et quis fidem suam interponere audebit, eandem morbi speciem postea non rediisse? nec aliud, idq; fortassis longè maius, incommodum, si non paulò post, tractu tamen temporis, successisse? Nam etiamsi nulla hujus in citato Testimonio fiat mentio, quid tamen obstat, quō minus suspicemur, post datum demum Testimonium damna, Transfusionis Operationem excipere plenunque solita, hīc quoque secuta esse? Riva certè, non dubito, quin omni studio ea retineretur, &c, ne in Testimonio nominentur, aut publica fiant, folicet præcaverit, quod tribus factis experimentis, unico minimum felici, si non aliud, saltem hoc probatum ire posset, celebratam à se triplicem Transfusionem uninon nocuisse.

Præter has jā enarratas rationes, etiam ob hanc causam neque in hac, neque in illa, neque in ulla alia quacunque febre, si dicendum,

dum, quod res est, convenire videtur Sanguinis Transfusio. Sicut enim unica vini boni mensura vini fermentantis & ad corruptionem vergentis amphoram placare, corrigere, inque integrum restituere nequit; ita nec beluini sanguinis aliquot unciae sanguineam hominis massam praeter naturaliter effervescentem (est enim febris omnis in genere nihil aliud, quam p. n. sanguinis effervescentia) demulcere, & ad naturalem statum reducere valebunt. Non defant nobis alterantia medicamenta, quibus hanc sanguinis effervescentiam compescere licet, quam, tantum abest, ut bruti alicujus in hominis venas derivatus adhuc calens sanguis mitigare accoercere posse, ut potius eam multò magis aucturus, &, ceu novum fermentum, vehementius demum excitaturus videatur. Habemus etiam mitiora simul ac tutiora Chirurgica præsidia, quibus sanguinis imminutionem, quā in febribus sæpe sepius, additione autem nunquam, opus est, impetrare possumus. Et in malignis febribus omne penè curationis ferunt punctum alexipharmacā, inter quæ vituli, agni, alijsve bruti sanguinem nemo sanus referre audebit. Ut adeo nullâ prolsus ratione Sanguinis Transfusio in febribus locum habere videatur.

Tandem quod illam Transfusionem attinet, quā sanguis agninus in venas duorum virorum integrā sanitatem gavissorum, Artificis

ficii hujus lege, traductus est, non majoris illa momenti habetur, quam illa, quæ à quibusdam à bruto in brutum facta est; quam quemadmodum ideo à nostra Andromache removimus, quia Medicus non versatur circa brutum, sed circa hominem vel sanitatem præditum, vel morbis obnoxium, (qui unice Medicinæ subjectum constituit;) ita illam Transfusionis speciem, quâ bruti sanguis in optimè se habentem, deq; nullâ præter naturali affectione conquerentem derivatur, hanc ob causam h̄ic loci non attendimus, quia non fit propter finem, quem hac Operatione ii consequi alias studuerunt, qui eam primitus invenerunt. Finis autem novi hujus Inventi præcipuus est sanitatis restitutio, seu morbi curatio, quâ ubi opus non est, frustra quoque ipsum præsidium administratur, Itaque hæc Sanguinis Transfusio curiositatis tantum gratiâ celebrata est, nullumq; habuit usum, nisi fortassis illum, ut inde ejus possilitas duntaxat evinceretur. Verum quid juvat, speciosis aliquot experimentis demonstrasse, quam facilē negotio hæc, vel illa res perfici possit, si ejus interea usus opere ipso nullus prorsus deprehendatur?

Nolo scrupulosius controverti, an possibilis sit, nec ne, Transfusionis Operatio? Largiar, sine magno apparatu, sineq; multo labore fieri eam posse, tantisque difficultatibus non obnoxiam esse, ut eas propter intermiti debeat, maximè, si is, qui Opus molitur,

tur; manuum dexteritate polleat, &, antequam eam aggrediatur, circumspectâ operâ omnia obstacula, haud raro intervenire solita, declinare studuerit. (Ut ut alias non ignotum sit, quoties in hac similiq; Arte probè etiam versati nunc ab hac, nunc ab illa remorâ præpediti medio in opere abrumppere coacti fuerint.) Ast hoc nondum satis est; etiam prodesse debet novum Inventum, suumq; habere usum, quo sine ne his quidem illud æstimandum. His addo, non mirum esse, quod duobus robustis his Viris ex transfuso agnino sanguine nullum damnum enatum fuerit; id quod non nisi inde dubio procul factum, quia hominum illorum optimâ valetudine præditorum flamma vitalis tam potens atque activa fuit, ut agninem, ceu minus potentem, & fortassis etiam parciùs transfusum sanguinem facile subjugare, in sui naturam sine ingenti discriminé convertere, infringere, & prohibere potuerit, ne in humanis illis corporibus se explicaret, inq; ea severius ageret. Ut proinde ex hoc experimento nondum inferre liceat, Sanguinis Transfusionem omni profus vacare periculo. Nam quemadmodum noxium aliquod pharmacum ab hœ vel illo sine notabili noxa quandoque sumi solet, quod tamen, si ab alio imbecillioris naturæ maleq; dispositivo ingurgitaretur, non leve etiam vitæ discrimen accelerare ei possit; sic fieri potuit, ut hi duo in venas suas deri-

derivatum agnimum sanguinem innoxie quidem tulerint, quem tamen alias quispiam, & potissimum morbo aliquo jam affectus, sine detimento perferre non potuissest. Iccirco quia nullum commodum in hoc bonâ valetudine præditorum hominum par ex Transfuso beluino sanguine redundavit, ideo nec hoc experimento, etiamsi non infelici, concluditur id, quod concludendum meritò esset.

Atque hæc illa sunt experimenta, quæ circa Transfusionem Sanguinis è bruto in hominem, pro debellandis variis morbis, celebratam facta hinc inde literis consignata haec tenus reperire licuit; à quorum instituto usque huc examinè nunc delabimur ad illocutum præternaturalium corporis humani affectuum ventilationem, qui, ejusdem Artificii ope, non minus tolli posse, à quibusdam dicuntur.

Primum experietur examen Lepra & Elephantiasis. Hæc ubi hominem adoriri demum cœpit, dubiæ est curationis, & vix aene vix quidem in vulgus notis remediis extirpari potest; & illa, quæ altiores jam egit radices, omnium Medicorum consensu, prossus immedicabilis habetur. Tanto igitur ardentius optandum esset, ut novum excogitaretur præsidium, quo exitialis hæc labes averruncari queat; id quod Sanguinis Transfusionem præstare posse nonnulli haud inglorii alias Medicis arbitrantur. Vetus

rūm enim verò si & h̄c dicere licet, quod libet, non minus vereor, ne in hoc quoque casu nova h̄c Operatio inutilis simul ac intuta futura sit. Siquidem Lepra cum peculia-
ri, specificā, suiq; generis malignitate con-
juncta est, quā tota sanguinis massa, omniaq;
propemodum viscera, cum primis verò nu-
tritioni dicata, imbuuntur. Hanc itaque
prævaricationem corrigere nōn licet, nisi
totus totius sanguineæ massæ præcipuo-
rumque viscerum vitiosus habitus immute-
tur ac emendetur; sed quod uti vix ullius
medicamenti continua etiam atque diligens
adhibitio efficere potest; ita multò minus
potest unica bruti alicujus sanguinis in ve-
nam Leprosi facta infusio. Nam etiamsi plu-
res unciae, imò & libræ, beluini sanguinis
transfunderentur, tamen is à Leprosi cor-
rupto sanguine, cum quo permisceretur, in
sui naturam mox verteretur, similiterq; cor-
rumperetur; haud multò aliter, ac aescere
solet quicquid in dolium, quod acidum vi-
num prius continuit, infunditur. Nempe
enim

*quo semel est imbuta recens, servabit odorem,
testa, dīu*

Hoc si ita est, næ! irritus erit Omnis labor
illius, qui hanc Operationem, pro curandâ
Leprâ suscepit. At si omnis omnino sanguis
ex venis Leprosi educeretur, eo consilio, ut
tantundem beluini sanguinis contrà sub-
stitui posset, atque adeo Leprosus nullo

C alio,

alio, quam beluino sanguine noviter infuso deinceps gauderet, nonne verendum esset, ne Leprosus deficeret atque interiret, antequam bruti sanguinem loco sui emissi receperisset, sibiq; ac suæ naturæ proprium redidisset? Sanguinem enim Leprosi omnem mittere, ac tantundem bruti alicujus transfundere, simul & semel unâq; operâ fieri nequit; unde medio temporis spatio impossibile videtur, Leprosum ita reficere, ne animam unâ cum sanguine suo amittat. Taceo etia pericula hîc metuenda, etiamsi emissio humani, & infusio beluini sanguinis momentaneo quasi eodemq; temporis articulo vel maxime fieri posset, quorum mentionem jam supra aliquantò fecimus, & faciemus suo loco explicatis infrà. Taceo etiam, quòd, ut Lepra non citò, sed lentè sit, sic quoque non cito, quale Transfusio est, sed lentè operantibus remedii continuatoq; eorum usu assultanda sit, alias plerunque inexpugnabilis.

Idem ferè judicium ferendum de Luc Venerea, quam itidem Transfusoriæ Artis ope nonnulli ejus Patroni curare audent. At enim verò præter jam adducta, hucq; contra hunc pro dictæ Luis curatione speratum usum facientia argumenta, hoc quoque non aspernandum videtur, quod Morbus Gallicus recens adhuc atque liber à gravioribus symptomatibus non nisi appropriata sua & multo usu experta remedia, non autem brutorum

torum sanguinem, qui tali virtute anti - vene-
reâ minimè gaudet, postulet; horum quippe
vi haud adeo difficulter pellendus. Inve-
ratus verò, & qui jam varias exulcerationes,
gummata, tumores, exostoses, &, nescio
quos alios externos peperit affectus, eam
curationis rationem exigit, quæ ad dicta
symptomata potissimum dirigatur, non tam
internis, quam externis localibus remediis
oppugnanda; quando morbum ipsum ca-
nonicis etiam remediis, ne dum incognito
hoc, atque in his similibusq; casibus dubio
præsidio funditus eradicare non licet.

Sic nec in Cancro, nec in Erysipelate, nec
in aliis Ulceribus (nam & adversus hæc no-
vum hoc commendatur Inventum) ex ea-
dem ratione locum habere potest beluini
Sanguinis in hominem Transfusio. Externis
sive localibus potissimum opus h̄ic est, nullis
autem internis, exceptis quibusdam puri-
ficantibus in Cancro & Ulceribus malignis,
nec non calorem hepatis sanguinisq; tem-
perantibus, & diaphoresin blandè promo-
ventibus in Erypelate. Atqui Transfusio-
nem ego quidem ad interna, quam externa
præsidia referre mallem, quia sanguis belui-
nus, qui in hominem derivatur, ab eo intra
corpus assumitur, inq; hominis sanguinem
intra venas atque arterias fluctuantem unicè
agere dicitur. Quis ergo non videt, vanos
illos quoque esse, qui Ulceribus nominatis
Sanguinis Transfusionem mederi posse

jactitant? Alias rationes, quas aliunde huc trahere possem, ejusdem medicinæ usum in his atque similibus externis affectibus non minus disuadentes, silentio ut præteream.

In Variolis, nec non Pleuritide, impensè mirari subit, quosdam eo recordiæ pervenisse, ut serio existimarent, Transfusionem Sanguinis commodè administrari posse. Illæ tenellam ætatem plerunque adoriuntur, quæ uti Venæsectionem ob nimiam inde metuendam virium solutionem non facilè tolerat; ita multò minùs hanc, ceu vehementiorem Operationem tolerabit, cui nimirum ferendæ prorsus impar videtur, maximè, Variolis infestata; quibus apparentibus sanguinis missionem etiam in adultis, ne dum in pueris nunquam non satiùs est intermittere, quam celebrare; ut ut sanguinem in iis ebullientem nonnihil compescere (compescere autem & Venæsectio alias solet) non postrema Medici sit cura. At sanguinem ex ebullitione in cute, Variolarum formâ, efflorescentem per additionem augere, vi contrariorum, nulla prorsus suadet indicatio. Auget autem Sanguis Transfusus, non imminuit, nec coercet effervescentem in homine sanguinem. Suâ proinde fluit sponte, consultius omnino esse, in Variolis, sive recentes adhuc sint, sive jam maturatæ, haec tenus consuetis uti remediiis, tritâq; incedere viâ, quam ad novum hoc Artificium cum ancipitis eventus metu temere proferare,

perare, sicq; de corio hominis ludere.

In Pleuritide verò omnibusq; Inflammationibus internis Venæsectio non suadetur, sed plerunque imperatur. Jam ubi Venæsectio, atque adeo sanguinis imminutio locum habet, ibi ejus contrarium, id est, augmentatio sive sanguinis multiplicatio exulare utique debet. Quid autem aliud Transfusione intenditur, quām vel augere, vel alterare sanguinem? Auctionis ergo ratione Sanguinis Transfusio in Pleuritide adhiberi nequit; & si alterare sanguinem animus fuerit, alterabunt eum longè potentius medicamenta à Practicis hinc inde commendata, jamq; experta, quām sanguis bruti alicujus adhuc calens in venam Pleuritici traductus.

Contrà in insignibus Hæmorrhagiis sive narium, sive uteri, sive vulnerum, sive demum aliis quibuscunq; non tam alteratione, quām citissimâ sanguinis restituzione opus est; unde in iis ad Transfusionem Sanguinis, ceu ad sacram anchoram, omnibus aliis incassum tentatis remediis, quidam ejus Vindices currere præcipiunt, quò in profusi & adhuc effluentis sanguinis vicem, sine morâ, aliis, si non hominis, saltem bruti alicujus sanguis surrogetur, ne cum ultimo sanguinis flumine ipsa quoque anima tandem scedat. Hic duplēcē imprimis curationis scopum præfixum habere sibi debet rationalis Medicus, ut scilicet vel primò sangu-

nem acrem, ichorosum, tenuem, tumultuantem, ac inordinate effervescentem, (à quo pleraque hæmorrhagiæ ortum trahunt,) convenientibus medicamentis edulcoret, incrasset, demulceat atque figat, sive præcipitet; vel secundò subito auxilio sanguinem resarciat, ut vires jam labantes conserventur. Primo scopo Transfusionis Sanguinis ope satisficeriposse, neinō facile affirmare audebit. Alter autem scopus vix felicius quam hâc ipsâ noviter inventâ Operatione impetrari posse videtur, quâ scilicet bruti alicujus sanguis in venas hominis hæmorrhagiam patientis immediatè & sine longâ morâ derivetur. Sed videtur. Nē enim quid dicam de novo tumultu, noyoq; immoderatiori motu, quem bruti sanguis humano sanguini noviter admixtus, cœu heterogeneus, in homine adhuc magis sine dubio cieret; quid, quæso, prodesset, licet alijs sanguis loco ejus, qui jam ex venis hominis emanavit, infunderetur, si ipse quoque beluinus sanguis recens demum hæmorrhagiâ laboranti infusus per easdem sive narium, sive uteri, sive vulneris alicujus dehiscentes venas efflueret? quod futurum certo credarem, nisi illa rimula, ex qua humanus sanguis prorupit, prius obſtiparetur. At si obſtipare eam jam potes, cur non obſtipasti antè, quam tantum sanguinis ex vena hominis exivit, ut Transfusione Sanguinis supersedere potuisses? Quodsi verò nec jam obſtipare

obstipare rimulam illam licet , effluet per eam, ut dixi, etiam is beluinus crux, qui recens demum infusus est , sicq; rediret inanis labor actus in orbem. Dieis : non prius deveniendum esse ad Transfusio- nis præsidium , quā plurima pars sanguinis per Hæmorrhagiam iam profusa videbitur , tuncq; demum convenire , beluinum san- guinem substituere , ceu tales , qui crassior sit, quā fuit ille humanus iam iam egressus , adeoq; tenuia sanguinis vascula tam facile penetrare , exedere , referare atque hæmor- rhagiam excitare nequeat . Verū ut ta- ccam , esse , qui non sine ratione adhuc du- bitant , utrum brutorum sanguis crassior sit , quā hominum ? (quam tamen litem nunc meam facere nolo) omnium minimè admi- nistranda videtur nova hæc Operatio , quan- do plurimam sanguinis sui partem per Hæ- morrhagiam homo jam amisit , eò quod tunc homo viribus admodum exhaustus animoq; subinde linquere solitus , tam vehementē Operationem non amplius sustenturus sit ; aut , si vel maximè sustineret , verendum es- set , ne obbrutesceret , obrationes infra pro- lixiūs deducendas .

Rabies seu Hydrophobia , quā homo cor- reptus obvenenatum à rabido animali , sive morsu , sive salivā , ipsi illatum atque impres- sum fermentum , incenso quasi sanguine & spiritibus , peculiari ac specifico modo deli- rat , duplē imprimis curandi rationem .

postulare videtur ; nimirum, vel, ut à rabido bruto in hominem transmissum malignum fermentum mox extrahatur , aut specificorum diaphoreticorum beneficio per ambitum corporis expellatur ; vel ut idem appropriatis alterantibus funditus subigatur , enecetur , suffocetur quasi , ac annihiletur . Neutrum Transfusio præstat . Non illud , quia non id agit , ut extrahat aliquid , aut eliminet è corpore humano , sed potius addit seu apponit aliquid , nempe sanguinem beluum . Nec alterando subigit rabidum in homine vigens fermentum . Non enim tanta beluino sanguini alterandi vis inest . Appropriata facultate pollere oportet ea medicamina , quæ h̄ic prodesse debent , qualem nullius certè bruti sanguis possidet ; unde iterum vereor , ne oleum & operam perditurus , ne dicam , graviorem adhuc noxam rabido homini illatus sit , qui bruti alicujus sanguinem , Transfusionis methodo , in eum derivare audebit . Confer , hucq; trahe quæ diximus jam supra hinc & hinc , præcipue vero ad illud circa corruptæ mentis hominem factum experimentum .

Postremò ut colophonem huic Capiti imponamus , laudatur etiam hæc Sanguinis Transfusio contra truculentum illum morbum , qui communiter Epilepsia dicitur , quæ ut cæteris remediosis raro cedit ; ita omnibus votis optandum esset , ut aliquando ex cogitaretur tutum præsidium , quod ei per domande par esse

esse possit. Sed quod toties veritus sum, id iterum atque iterum vereor, ne scilicet & h̄c frustra sint, quicunque hoc nomine Sanguinis ē bruto in hominem instituendam Transfusionem jaſtitant. Nondum hoc in caſu factum ullum est felix experimentum circa hanc Operationem; nec suadet ratio fieri posse, qualem paulo ſupra contra Le-thargum & alibi jam dedimus, h̄c ſuo mo-do applicandam. Ad h̄c denuo repetimus, quod ſemel dixiſſe, non ſatis eſt: quod tot decantatiffima ant-epileptica non poſſunt, id multo minūs poterit ſanguis beluinus, ceu illis quoad alterandi, ſanguinemq; aliquo modo peccantem corrigendi virtutem multo inferior, nullāq; ant-epilepticā fa-cultate pollens.

Paucis, ut plura complectar: Omnes af-fectus p. n. corporis humani, ad quos debel-landos Transfusio Sanguinis haſtenus face-re credita eſt, vel ſunt leviores, minūsq; periculofū, hoc eſt, cum tanto à ſtu ſuo na-turali maſſæ ſanguineæ recessu, & plero-rumque viſcerum corruptione nondum con-juncti; (& tunc conſuetis jamq; notis & ap-propriatis remediiſ ūti, quām anceps hoc, periculo plenum, ac novum Præſidium in uſum adſciscere, utique ſatiuſ erit:) vel ſunt gravioreſ, admodum periculofū ac lethales, id eſt, cum totius maſſæ ſanguineæ pa-riuumq; principalium habituali dyscrasia ac corruptione ſociati, atque tales, qui re-

liqua communia, selectissima tamen & methodicè adhibita pleraque remedia jam eluserunt; quo in casu iterum inutilem deputarem Sanguinis Transfusionem, cùm quia viscera non amplius sunt ἐνταλαγχνα, (quod tamen necessariò requirimus) tum etiam quia flamma vitalis ferè tantummodo gliscit, hincq; natura à morbi vehementiā jam ante adeo oppressa est, ut verendum sit, ne coadjuvare nesciā, in ipsa Operatione succubitura, & infirmus, dum insuper vena ab integumentis suis liberatur, vel saltem, ut in Venæsectione fieri solet, ligatur, inciditur, & sanguinis portio extrahitur, præ dolore aliisq; inde metuendis symptomatibus adhuc in deterius ruiturus & fortassis etiam exspiraturus sit. Vel tandem medio quidem modo se habent morbi, sed ejus commatis sunt, ut à beluino sanguine emendariatque expelli nequaquam valeant; veluti jam supra fatis superq; ostensum puto.

CAP. IV.

Quatuor secundarii usus examinantur & rejiciuntur.

Postquam generalem sive primarium, cūmq; duplicem Transfusionis Sanguinis usum, in vitæ prolongatione, & morborum curatione, consistentem usque huc ventilavimus, atque ceu inanem non adeo inanibus fortassis argumentis reproba-

vimus.

vimus ; reliquum nunc est, ut ad secundarios etiam usus descendamus , similiter visuri , quid hi in recessu, quantumq; ponderis habent.

Nonnunquam sit , ut Ventriculus male affectus cibum per os ingestum recte concoquere , digerere , ejusq; puriorum partem in chylum convertere nequeat ; quo sit, ut nec chylus, uti decet , in venas tenuibus intestinis adhaerentes protrudatur , nec cum sanguine in Corde permisceatur ; unde consequenter nec vigor corporis conservatur ; nec ejus partes subinde depasci solitae novo nutrimento , quod omnes desiderant , reficiuntur ; quo in casu Transfusionem Sanguinis ejus Assertores mirificè extollunt , rati , ejus beneficio longè compendiosiori viâ bruti alicuius sanguineum ceu rectissime coctum & optimæ notæ liquorē venæ ægrotantis immediate instillari posset , adeo ut Ventriculi intestinorumq; malè se habentium chylificandi officio ne quidem opus habeamus , maximè cum inter alimenta ore delibanda , nullum penè sit , quod cum puris probisq; portionibus non etiam impuras fuas particulas foreat , Ventriculo intestinisq; incommodare solitas . Speciosissimè , per fidem ! ex cogitatus & non contemnedus usus , si eum Transfusio Sanguinis beluti reverâ præstare posset .

Jam supra monuimus , hoc Præsidium , si unquam locum haberet , non nisi in extremis morbis

morbis habere posse. Illud itaque Ventriculi
 intestinorumq; vitium, quod fingitur, per-
 magnum esse oportet, atque tale, de quo ne-
 quidem spes reliqua est, fore, ut id mitiori-
 bus ijsq; communibus remediis, sive internis,
 sive exteris, emendari possit. Sit autem
 quodcumque sit, fit aliis auxiliis prorsus
 indomabile; fit vulnus, ulcus, tumor, in-
 flamatio, intemperies p. n. quæcumque, fit
 anorexia, fit vomitus continuus, deglutitio
laesa, præfocatio, fit aliud gravius malum,
 quo Ventriculus intestinaq; ab officio suo
 penitus dejiciuntur, ita, ut appetitus inde
 omnino prosternatur, concoctio nulla fiat,
 digestio nulla. Hoc, inquam, ponam. Atqui
 si Tu Transfusionem tali in casu, quo Ven-
 triculus intestinaq; munere suo fungi-
 nesciunt, in usum ad scisceres, hâc opinio-
 ne, ut ejus beneficio æger beluino sanguine
 in ejus venas proximè infuso nihilominus
 nutriatur, ejusq; corpus fartum tectum con-
 servetur, necesse esset, ut hanc Operatio-
 nem quotidie ad minimum semel repeteres.
 Quemadmodum enim nos communiter bis
 in die cibum sumere solemus; sic toties quo-
 que, vel certè semel singulis diebus sanguis
 bruti in hominem derivandus; siquidem hac
 Sanguinis Transfusione eundem consequi-
 finem, propter quem Ventriculo quotidie ci-
 bum obtrudere consuescimus, id est, corpus
 nostrum reficere, simul ac nutritire, velimus.
Etenim quamvis sat magnam sanguinis inte-
 gerrimi

gerrimi quantitatem unâ vice infunderes, tamen, nî idem indies repeteres, nihil ageres; ratio in promptu est, nempe quia flamma vitalis sive calidum nativum nunquam otiatur, sed continuè depascit & absunit, vel, ut Hippocratis verbis efferam, quia idem calor interficit, qui corpora produxit; hincq; brevi temporis spatio consumeret omnem illam sanguinis quantitatem, quam primum infuderas. Quare his sic se habentibus, Transfusio vel inutilis, & pro alimento jam jam cocto, id est, beluinojampræparato sanguine in venam infirmi sufficienter derivando impar est, vel crebriùs & penè indies iterari debet. At verò si toties eam repeteres, quoties homo per os alimentum assumere amat, nonne crudeliùs hoc tuo remedio hominem torqueres, quam vel acerbissimus morbus excruciare cum posset?

Accedit, quòd beluinus sanguis hominis venæ infusus ejus partibus nutrientis profsus inidoneus videatur, idq; præcipue cùm ob diversitatem, quæ inter flammam vitalem sanguini adhærentem hominis atque bruti intercedit, tum etiam quia omne id, quod animali in nutrimentum cedere debet, necessariò prius in ejus Ventriculo intestinisq; in chylum excoqui, digeri, ac ita præparari debere videatur, ut ejus partibus nutrientis hac, quam interea negligit, mōrā, familiarius reddatur, ne, si secus fieret, disconveniens & subita, quæ plerunque periculosa est, inde oriatur

criatur mutatio. Quo responso simul etiam illi assertioni satisfieri putamus, quâ nobis persuadere non nemo conatur, quòd sanguificatio in vasis alterius cujusdam animadis facta, eam admodum sit adjutara, quæ sit in sanguifluis vasis illius hominis, in quem sanguis alienus transfusus est; haud secus, ac proba exterior culinaris ciborum coctionem eorum in Ventriculo hominis necessariam in chylum conversionem ac digestionem plurimum facilitare & promovere soleat. Tantum enim abest, ut sanguis brutirecens in venam hominis transfusus in eo sanguificationem promoturus, ut potius oppido impediturus ac turbaturus sit, prout id infra declarabitur explicatiùs.

Ad hæc, quis nescit, quantum discriminis interfit inter medicamentum & alimentum? Quis nescit, medicamentum alterare; alimentum vero tantum nutrire? Iccirco quoniam sanguis bruti in venam hominis recens transfusus non alimenti, sed medicamenti respectum habet, ut ex jam supra dictis constat; hinc suâ sponte fluit, beluimum in hominem, Transfusionis lege, derivatum sanguinem humanis partibus nutrientis neutram quam aptum esse; alias plures, quæ adduci possent, rationes, ut silentio præterea.

Quid? quòd ipse Deus, sapientissimus Artifex, imprudentiæ (horreō dicere!) hac ratione argueretur, ac si is, dum cruda sæpe adhuc, minus pura, & nondum præparata alimen-

alimenta per os assumimus, dehinc in debilem Ventriculum demum atque intestina de-
trudenda, longiorem viam, donec ad san-
guinem, ejusq; focum, Cor, pertingant, &
partibus nutrientibus apponantur, monstra-
set, cum longè compendiosiori hodie uti viâ,
& Ventriculi officio carere nobis liceat,
illâ nempe ipsâ viâ, quâ noviter inventâ
Transfusoriæ hujus Artis ope alimentum
jam coctum, parum, & ritè elaboratum, quale
sanguis beluinus fngitur, citra tantas am-
bages venæ hominis infundi queat, in nutri-
mentum partium proximè cessurum. Verùm
enim verò ut Is, qui omnia rectè fecit, nihil
temerè, nihil sine prudentissimo consilio fe-
cit; ita etiam hanc tritissimam viam, quâ
Idem omnia animantia cibum pro nutritione
ac conservatione corporis sui, naturâ duce,
capere voluit, rectissimam optimamq; esse,
quoquo etiam modo Ventriculo affecto,
nemo non pius divini Numinis operum
æstimator, nemo non sanus facillimè agno-
scet. Brevior quidem, fatendum, hæc Trans-
fusionis via est, sed violenta, nec securior,
neque naturæ convenientior; idemq; vide-
tur, ac si quis è tertia domus contignatione
per scalas descendere pertensus, quò viam
abbreviaret, sine gravi causâ per fenestram
se præcipitare vellet. Videat itaque, qui ali-
quo Stomachi vitio laboranti, communem
medendi methodum præteriens, hanc no-
vam, beluinum sanguinem transfundendi,

Artem

Artem suadet, ne simile ei damnum acceleret, quod ille incurrit, qui gradatim descendere nolens, ex fenestra se dat præcipitem.

Hoc quidem verum est, vix quicquam edulium aut potabilem rerum esse, quod non impurioribus portionibus pluribus, paucioribusve inquinatum sit. At quid tum? Parata sunt emunctoria, & quidem hunc ipsum in finem, ut parea, quod impurius est, & corpori nutriendo minus aptum, eliminetur; hinc fæces alvinæ, hinc urina, hinc sudor, quibus ritè suis locis sequestratis, sanguis æquè evadit purus, ac si purissimum alimentum venæ hominis immediate instillaretur. Frustra ergo emunctoria hæc fecisset natura, quæ tamen nihil facit frustra, si id, quo nos vesci solemus, omnis omnino impuritatis immune esset, aut purissimum alimentum, posthabitum Ventriculo ac intestinis, venæ alicui hominis proximè immitti posset.

Deinde novi hujus Inventi hie esse usus dicitur, ut, dum venâ sectâ corruptus sanguis educitur, indeq; ut plerunque contingere solet, vires hominis fatiscunt, variis haud raro succedentibus morbis, illæ novi ac laudabilis sanguinis restitutione, quam Transfusio præstare putatur, recuperentur resarcianturq;. Quis vero cordatus Medicus ideo venæ sectionem imperat, ut sanguis corruptus ac vitiosus per sectam venam extrahatur? Non certè is venæ sectionis usus seu scopus est, qui, si nescis, in hoc potissimum

Con-

consistit, ut eâ sanguis abundans imminuantur. Sic indicans, hoc est, sanguinis abundantia, & indicatum, nempe sanguinis imminutio, quæ venæ sectione primariò intenditur, contrarietatis ratione ritè invicem respondent. Sanguis autem corruptus vel corrigentia postulat, vel, ubi corrigi nequit, eliminari debet, non quidem per venam sectam, sed per alvum, urinam, poros cutis, aliaq; humani corporis parata emunctoria. Nunquam enim capere potui, qui fieri possit, ut, sectâ venâ, solus corruptus sanguis effluat? Quin seriò haec tenus credidi, talem reverâ effluere sanguinem, qualis in venis præstò est, sive is sit corruptus, sive integer probæq; notæ. Corruptus solus si profiliret, singularem quandam intelligentiam subesse oporteret, quæ vitiosum sanguinem per medium bonum educeret; sed quod inane cerebri figmentum nemo sani cerebri facilè admettit; cùm ejus rei modum, quo fiat, ne ratione quidem assequiliceat. Imò si dicendum, quod res est, ille potius sanguis per inflatam venæ plagulam nunquam non prodire videtur, qui reliquum activitate, integritate, motuq; superat; vel saltē, qui rimulæ in vena à Chirурgo factæ proximè adstat. Peccat igitur & graviter peccat, quicunque pro sanguinis corruptione emendandâ venæ sectionem in usum adsciscit, nullumq; est mirum, si sinistram sanguinis missionis adhibitionem virium debilitas excipiat; quæ ipsa

male usurpati cujuscunque præsidii indicium esse solet ; quemadmodum contrâ venæsectionis aliorumq; generosiorum dextræ administratorum remediorum vim ægri tolerantia ac conferentia sequi consuevit.

Quare cum infirmâ Transfusionis Propugnatores nitantur hypothesî, fallò rati, sanguinis corruptionem venæsectionis beneficio redintegrandam esse , non potest non ruere etiam illud, quod ei subnexum est, minusq; rectè putatur , vires hominis inde fatiscentes aliùs sanguinis restitutione, hoc est, beluini transfusione recuperari posse, ac debere. Præterquam enim quod, si vel maximè hominis vires sanguinis fortè missione labefactatas restituere conveniret, id efficacium medicamentorum ope multò jucundius , tutius & æque cito efficereliceat, quam operosâ hac & inter legitima præsidia nondum receptâ beluini sanguinis Transfusione ; inconsultissimum etiam videtur , sanguinem sive corruptum , sive integrum mittere , si postea alium ab alio animali mutuatū substituere necesse habeas. Paucis : sanguinem corruptum alterantibus medicamentis, si quidem possibile fuerit, corrigere ; & abundantem imminuere decet , sive hoc fiat Venæsectione , sive cucurbitularum applicatione, sive hirudinum appositione , sive inediâ. Re enim verâ Venæsectione, quia propriè non est auxilium, sed tantum materia auxiliis, nunquam indicatur. Jam vero quæ hæc demen-

dementia esset, sanguinem in vasis suis abundantem Venæfectionis opere imminuere, & alium beluinum in emissi locum iterum subrogare velle? etiam si vires hominis ab administrata Venæfectione paululum vacillare videantur. Ad quid hæc sanguinis immunitio? Ad quid venæfæctio? Nonne frustra fuisset suscepta? Nonne satius fuisset, cæ penitus supersedisse, quam adhibitâ illâ alienum sanguinem eidem venæ infundere, ex qua proprius evocatus est? Cui non potius proprius sanguis in vasis suis relictus est? Nonne hoc aliâ manu detrahere, aliâq; idem, vel deterius substitueré, adeoq; actum agere esset? Sic sentient, qui me, re benè reputatâ, rectè intelligent, simulq; mecum fatebuntur, & hunc Transfusioni attributum usum nullum esse frustraq; commentatum.

Notum porro est, & in confessò, quod, dum potionēs medicamentosæ aliaq; medicamina Ventriculum ac intestina pervadunt, in iis insignes pati mutationes necesse habeant, &, antequam ad sanguinem, ipsamq; partem affectionem pertingant, maximam virtutum suarum partem amittant. Constat quoque & hoc, plurima eorum medicamentorum, quæ per os assumi debent, vi singularium fermentorum suorum Ventriculum & intestina haud raro ita labefactare, ut non possint non perniciose inde enascer cruditates. Quod si vero crebrior Transfusionis Sanguinis usus apud nos invalefec-

ret, non solùm ejus beneficio integrā transfusi beluini & quidem maximē convenientis sanguinis virtutem velut medicamentosam sine tantis ambagibus, & saltu quasi superato Ventriculo, cum ægrotantis hominis sanguine, ad ejus partem affectam deducere liceret, sed & omnis simul querimonia, quæ de Ventriculi cruditate ac imbecillitate à multo medicaminum usu alias pronasci nonnunquam solitā haberi consuevit, averti posset. Hoc eorum argumentum, qui novi hujus Inventi causam agunt, bimembre est, & consistit partim in commodo, quod Transfusio præstare putatur; partim etiam in incommodo, quod ejusdem Operationis ope evitari posse perhibetur.

Equidem nemo facile inficias ibit, quin omnia propemodum interna medicamenta in Ventriculo suas patientur mutationes defctionesq; , & multum virium suarum amittant, antequam ad illam perveniant partem, cui potissimum dicata sunt. Concedimus quoque, multa esse pharmaca, quæ Ventriculo non parum incommodare solent. Anne vero tantæ causæ hæ sunt, ut eas propter omnia medicamina ore delibanda prescribamus, ac susque deque habeamus? quod certè fieridebet, si dictum commodum ex Sanguinis Transfusione impetrare velimus, quia omnium, vel saltem plerorumque medicamentorum vis aliquantis per exspirare solet, priusquam affecta pars eam sentiat, multaq;

taq; pharmaca nauseanti Stomachο sæpe sæpius obtrudi debent, quæ minùs ei benefactura certò scimus. Quod verò hoc μέγα λίστην αγήτημα?

Si quis in jugulo arteriam asperam eum in finem perforaret, ut per intrusum canaliculum appropriatos liquores infundere posset, quò medicamentosa eorum virtus, quæ in longiori aliàs viâ multùm evanescit, integris viribus male affectis pulmonibus sine ullo circuitu offeratur, quid commodi inde ægrotantem percepturum crederes? commodum verò? imò ineluctabile damnum & præsentissimum suffocationis periculum ei acceleraretur, qui fortassis adhuc aliquandiu servari potuisset, sine temeraria illâ si fuisset perforatione. Sic quoque res se habere videtur cum Transfusione, quæ etiam memoriati commodi, ergo adhibita plus damni, quam utilitatis ægrotanti afferet. Evaporet interdum benè multa medicamentosæ virtutis portio, antequam ad affectionem perveniat partem; aggraventq; aliquantò Stomachum fastidiosa pharmaca; quando aliter fieri non potest. Ergone propterea toties belus sanguis transfundendus, quoties integris medicamenti viribus opus est, aut Ventriculi indignationem pertimescimus? id quod si faceres, nonne insanire, & ægrum data operâ excrutiare ac interimere velle viderris? Certò mihi persuadeo, ægrum quidvis potius perlaturum, & vel sine ullo remedio.

morbie exitum, funestum licet certò futurum, patienti animo expectaturum, quam sàpiùs iteratam Sanguinis Transfusionem admissum esse. Hanc enim si semel sine emolumento frustraq; experiretur, (experietur autem frustra, & sine dubio cum damno etiam) postea, certò scio, nec vi, nec precibus ullis amplius eam admissurus esset. Continuetur potius dexter convenientium medicamentorum usus, & longè tutius, jucundius atque certius ille defectus eo resarcietur, qui ex medicamenti per longiorem circuitum metuendâ exspiratione contingere solet. Sic namque & ab usurpati remedii usu minus, quam à Transfusione ægrotanti imminebit periculum, & tolletur nihilo securius morbus, siquidem alias possibile fuerit, etiamsi in longiori à Ventriculo ad partem usque affectam viâ non nihil virtutis medicamento decedat, aut Ventriculo acerbior paulò bolus nonnunquam obtrudendus sit. Quis enim nescit, quantum continuatus medicamentorum usus in domandis morbis possit? Et quis non malit remedium ut ut aliquandiu contipuandum, tutum tamen, quam citum quidem, sed periculosum, anceps, dubiliq; eventus? Quid juvat, Transfusione facere, ut integris viribus beluinus sanguis ad locum affectum pertingat, si adhuc incertum est, an is unquam affectam hominis partem à morbo liberaverit, aut liberaturus sit? de quo jam supra dubitavimus; neque adhuc

adhuc ejus pœnitet: Vel, quid juvat, Sanguinis Transfusione evitare, ne aliena labes Ventriculo à medicamento afficeretur, interea autem aliis humani corporis partibus, ipsique etiam menti, vim ac inevitabilem damnum inferre? Annon magis è re fôret, stomachantem fortè ab assumpto phar-maco Stomachum communibus roborantibus, & decantatis Stomachicis iterū placare, quam novi hujus Transfusorii Præsidii ad-ministratiōne ægrotum manifesto exponere periculo? Non tanta apud nos medicamen-torum penuria est, ut uni alterive Ventricu-lo minus amico adhærere necessariò cog-a-mur. Seligere ex in numero corum numero licet, quæ maximè ad præsentem morbum debellandum facere videbuntur. Parvam medicamentorum penum illum struxisse oportet, qui, ubi Ventriculus paulò imbe-cillior arguitur, talia invenire medicamina nesciat, quæ Ventriculum minus lacerare, & tamē causam morbiificam æque tollere so-lent, ac illa, quæ Ventriculo non nihil ad-versantur, eandemq; morbi causam demere apta nata alias dicuntur. Nempe enim non satis est, in omni morborum curatione co-respicere, ut morbus præfens, si possibile, auferatur, sed & decet, altero quoque oculo videre, ne illa curatione alii morbo ansa præ-beatur, neve præsenti morbo opposita remedia aliam quampiam noxam inferantur. Sic improvidi minusq; circumspetū Medici

esset, si is, v. g. calidam Hepatis intemperiem restinaturus, refrigerantes potionēs immoderatius exhiberet, sine ullo habitō ad Ventriculum respectu, aut necessariā curā, ne ejus fermento inde labefactato, appetitus prosteratur, concoctio lēdatur, sicq; gravius, quam Hepatis erat intemperies, pronascatur malum.

Denique imperfecta foret Medicina, nisi, quæ Venæ sectionem habet, quâ sanguinis abundantiam subitò imminuere licet, eadem haberet & tale remedium, quo sanguinis defectum subitò supplere possit, quale Sanguinis Transfusio. à quibusdam esse creditur. Hic in antecessum advertendum, defectum sanguinis potissimum vel à defectu alimenti, vel à nimia & subitaneâ quacunque hæmorrhagiâ proficisci. Defectum alimenti eusarcâ & eucyhyma abundè supplere apta nata sunt; ut nullo prorsus alio potiori aut vehementiori præsidio, multò minus Transfusione, opus sit. Et in hæmorrhagiis quam nullum penitus locum, usumq; habeat belluni Sanguinis Transfusio, ob non contemnendas fortè rationes, jam supra innuimus. Quare neutiquam ideo imperfecta dicenda Medicina, etiamsi non habeat, quo sanguineam massam subitò unâq; vice angere possit; quemadmodum habet, quo unâ vice ac subitò sanguinem imminuere potest, quia sanguinem in quibusdam casibus subitò imminuere quidein, extrema sæpe postulat

lat necessitas ; at augere sanguinem , idq; subito , simul , ac unâ vice , & quidem alieni sanguinis additione , nec opus unquam est , nec commodè ac sine noxa licet . Taceo , quòd , etsi tale remedium Medicina haberet , quo sanguinem subito in hominem transfundere , atque adeo alium in profusi locum mox iterum substituere commodè posset , tamen propterea nondum omnibus numeris perfecta esset .

Ditata quidem est saluberrima servandorum hominum Ars , intra aliquot tantum lustra , egregiis , multiq; usus Inventis ; neque tamen etiamnum ad id perfectionis culmen , adscendit , ut perfectior reddi nequeat . Guilielm. Harveus anno 1628. primus publico Scripto docuit , quo motu modoq; sanguis eat redeatque velut actus in orbem . Quis antè quicquam scivit de Venis lacteis , quam eos Casp. Asellius anno 1622. densissimis quasi tenebris obrutas in apricum produxit ? Ductum Thoracicum à Bartholom. Eustachio jam anno 1563. tanquam per transennam quidem visum Joh. Pecquetus anno 1651. demum pleniùs detexit , ejusq; usum ostendit . Vasa lymphatica invenit Thom. Bartholinus anno 1653 ; vel , ut aliis placet , Olaus Rudbeck anno 1658 , vel potius Londonensis ille Jolivius anno 1652. Ductum Pancreaticum Joh. Georg. Virsungus primum anno 1642. monstrasse vulgo creditur . Ductus salivales superiores Nicolaus Steno

anno 1661; & inferiores paulò antè Thom. Wartonus primus vidisse dicitur. Hæc, inquam, Inventa, (de tot noviter excogitatis Instrumentis Chirurgicis, multisq; partim Chymicis, partim exoticis Veteribus ignotis medicamentis nequid dicam,) ad rei Medicæ complementum multum quidem faciunt; nullum tamen est dubium, quin plura adhuc restent, eaq; non minus fortassis proficia futura, quæ etiamnum desiderantur. Quod ideo solum dico, ne Transfusionis Patroni sibi persuadeant, hoc suum Inventum aliam Medicinam nostram unicè perfectam reddere posse. Imò palam fateri cogimur, mutilam hodienum esse, & in multis imperfectam non solum Medicinam, sed & plerasque alias disciplinas. Exclamare & nos necesse habemus: quantum est, quod nescimus! Multa procul dubio adhuc nobis abscondita sunt, quæ, si sciremus, ad Medicinæ perfectionem non parum fortassis factura essent.

Verum ita opinio comparatum est cum prudentissimâ Naturâ, ut opera sua haud raro sifarij quodam velut obvelata non simul & semel revelet, sed Posteris etiam aliquid relinquat, quod nos latere voluit. Interea licet in immensum his nostris temporibus creverit Medicinæ scientia, nemini tamen aliquid vel ulterius inveniendi, vel adjiciendi occasio sublata est. Sunt adhuc morbi incurabiles, vel curatu admodum difficiles, quos

quos si quis novo demumque inveniendo
remedio, vel certiori methodo, persanare do-
ceret, nō! is magnam ab omnibus Aescula-
pii Filiis, ipsisq; etiam infirmis iniicit gra-
tiam, multumq; perfectionis Medicæ Arti
adjiceret. Adhuc enim nescit, tollere nodo-
sam Medicina podagram; adhuc nescit, era-
dicare Cancrum; adhuc nescit, addere, quæ
à nativitate deficiunt. Sic quis Medicus no-
vit, illi loco, quo, v. g. digitus manus aut pe-
dis à nativitate deficit, naturalem digitum
adaptare, suâq; Arte producere? Quemad-
modum igitur Medicina membrum aliquod
à corpore suo, e. g. digitum à manu avellere
quidem scit, addere autem vel apponere di-
gitum nescit; ita sanguinem quidem per-
Venæ sectionem sine mora imminuere, &
quasi rescindere novit, sanguineam autem
massam extemplo augere & vasa sanguifluâ
alio sanguine sine damno replere, adhuc
ignorare potest, idq; sine notabilioris in-
perfectionis exprobratione.

C A P. V.

*Phænomena, numero sex, pro Transfusione adducta.
ventilantur, & ad ea ita respondetur, ut
cuncta nihil probare ostendatur.*

Superavimus brevi examine & hos
quatuor secundarios' sive speciales
Transfusoriæ Arti assignatos usus.
Placet nunc, ulterius progredi, cādemq; bre-
vitate

vitate illa phœnomena perstringere, quæ Transfusionis Invento lucem fœnerari, & applausum assensumq; conciliare creduntur. Scilicet novam hanc Sanguinis Transfusionem ipsa rerum omnium magistra, Natura, digito quasi nobis monstravit, quando similem penè cum illâ in modum à materni uteri placentâ per venam umbilicalem in fœtus hepar sanguis transfunditur, ut eo tenellum corpusculum nutriatur. Sic opinantur, qui novæ huic Transfusionis operationi litant. Mirum certè, si Natura novum hoc Transfusionis Artificium tam pulchro typo nobis præformavit, id tam diu, & usque ad hæc nostra tempora ignotum latuisse. Verone simile sit, Majores nostros, qui nec ipsi cerebrum in calcaneo gesserunt, tam speciosum Artificium, si exerceri cum hominis emolumento posset, à Natura non didicisse jam dudum? Quid dicendum? Fortassis non observarunt; vel, si observarunt, ceu rem nullius, vel saltem exigui usus speraverunt, nec dignam judicarunt, quam literis posteritati commendarent. Sit ut sit. Mihi certè, nî omnes mei sensus fallunt, magnum discrimen intercedere videtur inter hanc noviter artificiose excogitatam, & illam à matre in fœtum suum contingentem Transfusionem. Hic enim ejusdem qualitatis sive proprietatis, vel non multum inter se diversus est placenta uteri in fœtum transmeat sanguis; ibi vero beluinus, ceu specie & formâ, adeoq;

adeoq; qualitate ab humano sanguine plurimū differens sanguis in hominem transfundi jubetur. Hic ingens, inter matrem nempe & fœtum conformitas seu similitudo; ibi verò notabilissima, inter brutum puta & hominem, se offert diversitas. Et quod magis, hic fœtus in utero non purpureo sanguine, sed, vel materiâ albugineâ in placenta con-costâ oviq; albo non absimili, vel lacte aut chylo materno per peculiares ductus ad uterum, & imprimis uterinum hepar confluentem, gravissimorum Anatomicorum probabilissimâ opinione, alitur; ibi verò rubicundus crux à bruto in hominem intermedii canaliculi beneficio derivatur. His si appendemus, quod fœtus in utero, juxta stringentissima divi Coi nostri argumenta, per os potius, quam per umbilicum nutriti videatur, hui! quam citò cadet omnis comparatio inter nutritionem fœtus & hodiernam Sanguinis Transfusionem efficta. Ut non tam mirari subeat, quod Veteribus fœtus nutritio nullam, Sanguinis Transfusionem inveniendi, occasionem præbuerit, quam quod Recentiores nonnulli Transfusoriæ Artis ortum exinde deducere ausint.

Sunt etiam, qui dicunt, nos vesci variorum animalium carnibus, itemq; lacte frui, & nutriti inde laute; hincq; putant, nos similiter brutorum sanguine uti, eumq; adhuc calentem intra venas nostras commodè recipere posse, ne quicquam veriti, ne cum sangu-

sanguine bruti natura atque mores, aut graviora fortè damna, in hominem transplantentur; quod alios tam anxie timere sciunt. At enim verò magna est differentia inter carnes animalium, quas comedere quotidie consuescimus, nec non lac, quod ore delibare solemus, & inter sanguinem brutorum, qui Transfusoriæ Chirurgiæ lege venæ aliqui hominis instillatur. Carnis enim frustum à corpore suo divulsum non amplius eā gaudet flammæ sive caloris vitalis virtute, quam, dum corpori vivo adhuc cohærebat, ab animati sanguinis præsentia obtinuit. Sanguis verò bruti, quiih hominem per canaliculum, Transfusionis artificio, derivatur, flatheus & fervidus, adeoq; animatus adhuc, sive brutali animâ suâ quasi imprægnatus est. Hinc etsus carnis hominis temperamentum, naturam, aut mores immutare nequit; sanguis verò beluinus, maximè recens, calens, & immediate venæ instillatus & immutavit, ut ex historiis infrà narratis nobis constat, & immutabit sine dubio. Deinde pectorum carne non crudâ, non recenti, non vitali igne & animali calore adhuc turgidâ; sed prius refrigeratâ, sæpe satis diu in aqua aut acetô maceratâ, hincq; probè emollitâ ac præparatâ, atque tum demum vel coctâ vel assâ vescimur, idq; ob haec dubio procul fationem, ut virtus, quam sibi à vitaliflammâ appropriata habuit, una cum criore ante ossum, quantum possibile, eluatur ac secedat.

Aft

Ast sanguis novâ hâc Transfusionis Operatione integer, sine ulla præviâ præparatio-ne, & ut diximus, igneus, animatus, sive animâ suâ quasi incrustatus à bruto in hominem traducitur. His addo, quod caro, quam manducamus, in Ventriculo ac intestinis priùs concoqui finq; chylum converti, sicq; ibidem multas mutationes subire necesse habeat, quâm sanguineæ massæ se immiscusat, quò interea longiori hâc viâ morâq; humanæ naturæ familiarior fiat, & paulatim assuecat, ne subita mutatio, quæ plerunque periculosa, contingat. Ex quibus luculentter appetit, quâm ingens intercedat discrimen inter carnes animalium, quas comedimus, & inter sanguinem bruti, qui à Neotericis quibusdam in hominem transfunditur, quæq; sit ratio, quòd illâ commode vesci, hunc autem intra vénas nostras nûnquam tutò admittere nobis liceat.

Lac quod attinet, itidem à sanguine non parùm differt, estq; illius in cibis, & hujus in Transfusione usus diversissimus. Lac namq; longè vilior, crudior, minùsq; excoctus, & hinc etiam minùs potens succus est, quâm sanguis arteriosus, quem in Transfusione adhibent. Hincq; credendum, lacti non tantam alterandi datam esse facultatem, quâm sanguini. Lac cœu ex chylosa materiâ generatum tantas non subiit in corpore animalis mutationes, quâm sanguis, qui totum corpus subinde peragrat, ipsumq; caloris focum,

focum; ~~Cer.~~puta, non unâ vice transit. Unde non potest non naturæ character sanguini altius imprimi, quâm lacti. Unde non potest non sanguis animalis naturam, temperamentum, atque mores tenacius in se continere, & exactius referre, quâm lac. Unde tandem non potest non sanguis hujus animalis ab alio intra corpus suum receptus huic suam naturam, temperamentum atque mores quadam tenus, nisi gravius quid impediverit, affricare, cumprimis, si is adhuc caleat. Amplius, Lac vel frigidum bibitur, vel ut plurimum prius coquitur, quâm assumatur; quâ coctione fit, ut ejus portiones subtiliores, potentiores, magisq; acti-
væ, animalis naturam potissimum redolentes, maximam partem exspirent, absce-
dantq;, & loco nativi caloris, adscititius
sive externus calor lacti impertiatur. San-
guis autem absque ulla præviâ coctione,
fervidus, suâq; flammâ vitali & nativo tem-
peramento adhuc instructus transfunditur.
Et quod præcipuum est, Lac non nisi per os
ingeritur, idq; raro proprio calore calens,
sed culinari tantum igne excalefactum. At
sanguis in Transfusionis Operatione ex
sui caloris præsentia æstuans vivensq; ex
ipsa beluæ arteriâ per brevem tubulum im-
mediate venam hominis subire cogitur.
Rarius autem, imò rarissimè licet lac ex ipsis
animalis überibus exsugatur, tamen quoties
id fit, & quidem continuato imprimis usu,
plerun-

plerunque ita fieri constat, ut cum lacte illius animalis temperamentum, &, quamvis non præcipuæ, aliquæ tamen saltem, proprietates in illud simul transeant animal, quod lac ex ipsis uberibus hausit. Sic; Nobilis ille Genuensis puer, qui paulò post partum, mortuâ matre, lac ex ipsis vaccæ uberibus sugere jussus est, ut melius nutritur, vaccæ mores inde eatenus induit, ut post, velut hoc animalis genus folet, similiter perpetuò ruminarit. Et de alio puero referatur, eum à cervæ lacte nutritum cervos fuentes per saltus ac juga montium eâdem ferè pedum perniciitate, quâ ipsi cervi pollent, sequi solitum fuisse. Nec minùs ille, quem capra lacte suo aluit, semper, cum adolevisset, saltare immoderatiùs, plantarumq; locustas, ut pendentes rupe capellæ amant, arrodere petulantius consuevit.

Quid? quòd idem ingeniorum ac proprietatis cum lacte tradux non solum à bruto in hominem, sed & à bruto in brutum, homineq; in hominem haud raro fieri animadvertisatur. Notum enim est, quòd, si hædi ovium, aut agni caprino lacte, alantur, his lana durior, & illis capillus contingat tenerior. Unde hoc? nisi quòd cum lacte ab ove in hædum aliqua ovinæ, & à capra in agnum nonnulla caprinæ proprietatis pars transmigret. Obq; eandem rationem experimur, lac nutricis annosæ infanti aetumno conciliare imbecillitatem membrorum, bre-

vem senectam, maturamq; canitiem; libidosæ vero & salacis lac efficere puerum multis libidinum passionibus obnoxium. Ut hinc minimè mirum sit, illos pudicarum licet mulierum liberos, qui ab impudicis nutricibus, quales pleræque apud nos esse solent, lactati sunt, saepè nec corporibus, nec animis parentibus suis similes existere. Unde hoc? nisi quod, ut Aul. Gellius *Noct. Attic. Libr. 12.* c. 1. reæstissimè arguit, in moribus inolescendis, ipsoq; fortassis corpore effingendo magnam ferè partem ingenium altricis & natura lactis teneat. Quod adeo verum est, ut communi loquendi modo populiq; judiciis & mores, & morbi, & sanitas cum lacte primo bibi dicantur. Hoc itaque ex alieni lactis duntaxat nutritu, succi licet crudioris & tantas alterationes in animalis corpore subire non soliti, proptereaq; ejus naturam minus redolentis si contingit, quid fieret, si Transfusoriæ Artis lege plures unciae beluii sanguinis, & quidem, calentis ac arteriosi, qui naturam animæ cuiuscunque individui reverâ imitatur, in venam hominis immediate derivarentur?

Nec porro plus roboris habet illa argumentatio, quæ à sanguinis pro quorundam morborum curatione hausti usu ad hanc sanguinis in Transfusionis Operatione usitatem adhibitionem extenditur. Non, inquam, valet consequentia: Sanguis etiam calens sine noxâ, medicamenti loco, pro debet-

debellandis morbis quibusdam, bibitur & per os assumitur ; quid ni ergo sanguis aliquius bruti etiam in venam hominis, mediante brevi tubulo, innoxie non solum, sed & utiliter transfundi possit ? Nam ut taceam, & hic inter sanguinis immediatam in venam hominis Transfusionem, & ejus potationem, notabile iterum occurrere discrimen ; falsum præterea est, sanguinem calentem recte ac sine noxa bibi.

Notum quidem est ex *Plin. Natural. Histor. Libr. 28. c. 1.* jam olim apud Romanos fuisse, qui in Theatro & arenâ jugulatorum gladiorum adhuc spirantem sanguinem, unâq; ipsam animam, uti loquitur, tanquam arcanum contra epilepsiam præsidium, ex ipsis vulnerum osculis sorpserint. Verum enim verò tantum abest, ut ipse Plinius hoc remedii genus approbet, ut potius paulò post vehementissimè illud execretur, jurisq; humani eversoris ac monstrorum artificis, Diaboli, inventum vocet, ratus, hunc solum, quod cæde humanâ & sanguinis humani effusione delectetur, ex hominum sanguine pharmaca fraudulenter instituisse, hominibusq; persuasisse, ut pro arcendo Comitiali morbo sanguinem humanum hastrirent. In hanc sententiam etiam it non inelegans Scriptor Joh. Bruyrinus, qui de *Re Cibaria Libr. 2. c. 4.* id auxiliis Christiano homine indignum, eosq;, qui ostenderint primùm, & literis prodiderint, ab Anthropophagis

oriundos judicet ; haud secus , ac Doctissimus Joh. Langius , qui *Epistol. Medicinal.* 24. *Libr. I.* cum Tertulliano calentis sanguinis potationem , ceu Dæmonum præstigiam , quum per Christum nobis illuxerit veritas , contemnit & irridet. Et quamvis Celsus *Libr. 3. c. 23.* quendam , jugulati gladiatoris calido sanguine epoto , à Comitiali morbo se se liberasse scribat ; tamen mox addit , misserum hoc auxilium , tolerabile , miserius fecisse malum. Unde conjectare licet , quod , et si hinc humani sanguinis potus epilepsiam averruncarit , tamen non sine omni noxa fuerit , quin immo aliud ipsa epilepsia atrocius damnum incusserit. Quid ? quod Aretæus *Libr. I. de Curat. Diut. Morb. c. 4.* nonnullos quidem viderit , qui jugulati hominis vulneri phialam subjecerint , atque inde haustum cruorem biberint ; sed & eos adeo severè increpuit , ut indignabundus exclamaret : ô ! ingentem necessitatem , quempiam sustinere , malum malo piaculo depellere. Taceo , neminem verè nominato Scriptori affirmare potuisse , quenquam temerariorum istorum heluonum sanitatem exinde recepisse .

Sed quid attinet , plura testimonia atque exempla infeliciter ausuq; prorsus impio hausti humani sanguinis ex Veterum monumentis eruere atque corradere ? Prostant & nova , quibus idem non minus confirmare licet. Thom. Bartholinus stupendum illud non modò Daniæ , sed totius propemodum litera-

rii Orbis Decus, *Disquisit. Med. de Sanguine Venito*, de quodam Mendico narrat, quod is, hausto cruro decollati hominis, eo insaniæ devenerit, ut linguæ magnam partem sibi ipſi dentibus abſciderit, sine dubio convulſionibus in maxilla auctis; testaturq; etiam in sua Urbe Haffniâ fuisse, qui majori fiduciâ, quam felicitate iſtud remedii genus ex decollatis ad morbum Herculeum tentarint, indeq; nauseam omnibus successisse, sanitatem autem nulli. Dan. Beckerus *Spagyr. Microcosm. c. 14.* Regiomonti. Civem quendam novit, qui suauem muliercularum adamanter cutem aperuerit, & quamvis sanguinis promanantis non nisi unam atque alteram guttulam filio suo exhibuerit, tamen id fecerit miserrimo exitu. Refert etiam ibidem, audaculum quendam præservationis ergo sanguinem jugulati haufiſſe, indeq; subito in epileptam incidiſſe, cum tamen eā ante hac nunquam fuisset tentatus. Et Zacutus Lustanus *Pract. Med. Admir. Libr. 3. obs. 79.* annotatum reliquit, juvenem quendam inimico suo, amicitiâ simulata, ad convivium invitato, inter potandum obtrudisse poculum vini cum tinciis drabus sanguinis humani ex homine ruffo venæſectione emissi, adjecto etiam saccharo; unde cum illud incautus exhausiſſet, post triduum delira, loqui cæperit, & in perpetuum fatuus remanserit, adeo, ut nullo prorsus remediorum genereturari potuerit.

Nec mirum hoc videri debet, cùm fieri vix possit, quin sanguis vasis suis egressus, & ab homine potus, in Ventriculo, propter innumeram, quâ præditus est, fibrarum multitudinem, coeat, concrescat, mox corrumpatur, putrefaciat, saepè etiam singularem malignitatem induat, & gravissimorum morborum mater fiat, ut: maniæ, lipothymiaæ, torminam Ventriss, difficilis respirationis, marasmi, convulsionum, lepræ, oblivionis, ipsiusq; denique mortis, velut Medicorum annales passim denunciant. Ut adeo humerus sanguis, isq; adhuc calens nequaquam innoxie, delibetur; dolendumq; modò sit, tantum huic crudeli potionis hodiernam à vulgo Christianorum tribui, ut dubiæ valedicinis aleam cruento remedio exponant, à quo potius quivis unus, cui propria Salus curæ Cordiq; est, diligenter sibi caveat, certò persuasus, truculentam ac inhumanam hanc medicinam non aliunde, quam ab ipso Dæmons vanisq; ac superstitionis hominibus nefariè excogitatam esse.

Idem autem penè, quodde perniciose calamis humani sanguinis interno usu diximus, dici etiam non immerito potest de belluini sanguinis, maximè, adhuc calantis destando ac abominabili potu. Vulgo notum est, eos, qui taurinum delibarunt sanguinem, non solum in horrenda incurrisse symptomata, sed & ipsos tauros vaccasve se putasse. Qui Canis sanguinem gustarunt, ejus

ejus ululatum simul ac rabiem nonnunquam imitantur. Nec adeo rarum est, eos, qui lupi sanguinem biberunt, ululatum ac rabiem luporum similiter aliquando æmulatoros esse. Et apud Weinrichium *de Monstris c. 15.* legimus, quendam suillo sanguine pastum, post hunc similiter ad fastidium usque se delectasse. Scribitq; Idem Author ibidem, quod, cum puella quædam Uratislaviensis pro debellandâ, quâ definebatur, opilepsia, felinem sanguinem bibisset, inde felis naturam induerit, &c., quod id animal in ædibus solet, idem hæc voce, saltu, gestu, vestigiis, mures in filantio, angustissimis etiam in foraminibus, venata, tam cluimata fuerit, quamidam pároxysmi vehementia duravit; hiculento certè arguento, etiam cum poto bruti alicujus sanguine, cum primis si is calidus fuerit, ejusdem animalis mores in hominem nonnunquam transire; ne dum si is immediate venæ hominis infilletur.

Et quamvis hoc non semper eveniat, non tumq; vicissim fit, sanguinem Canis à Di scorid. *Libr. 2. c. 97.* contra mortum canis rabidi; Phocæ verò itemq; Rangiferi, teste Sennerto *Libr. 3. de Scorbute. P. 5. Sect. 2. c. 2.* & Thom. Bartholino *de Sanguin. Verit.* à Norwegis contra scorbutum; nec non Aquilæ ab Aldrovando *Ornithogal. Part. I. L. I.* ut & Cervi ab Eodem Authorē *Tom. I. Libr. 12. c. 13;* item Agni ab Ægineta *Lib. VI. de Re Medic.*

Medic. c. 3. Testudinis quoque à Petr. Bayro
Pract. Libr. 2. c. 16. atque Weckero *Antid.*
Spec. Libr. I. Sect. 24. & imprimis Mustelæ ab
 Horat. Augenio *Consil. & Epist. Medicinal.*
Tom. II. L. 8. aliisq; contra epilepsiam, ceu
 arcanum ac præstantissimum remedium, si
 bibatur, deprædicari; tamen primò adhuc
 dubium est, an dictorum animalium sanguis
 eum effectum reverâ ediderit, & adhuc præ-
 stitus sit, quem præstare nûdè dicitur.
 Quis nescit, multa hujusmodi fabulosa re-
 media à Veteribus ad nos propagata eodem
 pretio à Modernis vendi, quo ab antiquis
 Scriptoribus acceperunt, sine ullis sæpe
 factis sufficientibus circa ea experimentis?
 Quis nescit, sæpe sæpius in Medicina com-
 mitti fallaciam non causæ, ut causæ? Ecquis
 tandem spondebit, cruentum hoc remedium
 non idem quandoq; vel aliud grave secu-
 tum esse damnum, quod sanguinem tauri-
 num, caninum, lupinum, porcinum, feli-
 num intulisse diximus? Anne piaculum sit,
 suspicari, eos fortassis, qui id præsidii com-
 mendarunt, inde prognatam noxam, ut fit,
 datâ operâ reticuisse?

Deinde cum paulò suprà laudato Thom.
 Bartholino *de Sanguin.* *Vetit.* censeo, nun-
 quam non rectius, majori q; pietate, quia san-
 guinis experimentum scrupulum in animis
 Christianorum movet, loco sanguinei hujus
 medicamenti alia substitui, quæ simili pror-
 sus facultate ac virtute prædita contra ean-
 dem

dem morbi speciem dimicare apta nata sunt, contra quam beluini sanguinis ingurgitatio vulgo deprædicatur. Legitima enim & à Deo concessa remedia quia pro morbis abunde hodie nobis suppetunt, quibus sanitatem redintegremus, jure meritoq; quivis Christianus Medicus illa abominatur, quæ vel superstitionem, vel Magiam, vel impietatem quamcunque redolent; maximè, cum & quoad experientiam, ut jam jam audivimus, & quoad rationes, internus calentis sanguinis usus, Clarissimorum Scriptorum testimoniis, reprobatus sit; quos inter, ut Cœlium Aurelianum *Libr. I. Chron. c. 4.* Unzerum de *Epilepsia L. 2. c. 12.* aliosq; silentio prætercam, solum Sennertum, communem illum Præceptorem nostrum, allegare hinc juvabit. Quid autem is? *Sanguis*, inquit, *Institut. Med. Libr. 2. Part. 3. Sect. 2. cap. 4.* potissimum adhuc calens & spiritibus plenus potus miras mutationes in homine inducit, ut vel generatim saltem bestiarum feritatem expri- mat, vel etiam speciatim alicujus bestiæ mores imitetur. Nam cum sanguis naturam animalis sui habeat, & omnes animalis actiones potissimum spirituum & caloris nativi beneficio perficiantur, illo ab homine assumto, in spiritibus ejus & calore, ac con- sequenter in humoribus & solidis etiam partibus fieri mutationem credibile est; cum omne alteratum naturam alterantis sequatur, nō actio interrupatur, aut accidentia- rum quid eveniat.

E 5

Nec

Nec est, ut quis h̄ic ogganniat, lupos s̄æpe multum ovini croris ingurgitare, nec tamen ēapropter ovinam induere naturam; & mustelas five martes sanguinem gallinarum aut columbarum voracissimē haud rarq; exsorbere, nec tamen quicquam mitiores evadere, suāmve feritatem exsuere; adeoq; nullam à sanguinis potu fieri mutationem in similem dispositionem ei, cuius fuit sanguis. Facilè enim huic occurremus objectioni, si dixerimus, ideo in his animalibus nullam fieri ad simile mutationem, quod ipsorum natura sit ἐνεργητικώτερα, mutetq; violentius cibum, quam ipse mutetur. Dein et si ad aliquam lenitatem à cibo hoc spirituoso sanguineoq; redigantur, tamen quia ferina consortia suaq; loca non mutant, sed ad ea protinus revertuntur, & ex consueto à teneris habitu naturaeq; ingenerato instinctu pristinam immanitatem recipiunt, fieri aliter non potest, quin motus hic fortior alterum elidat, hoc est, lupo rum, ac mustelarum five martum potens feroxq; sanguis ovium & gallinarum columbarumq; blandissimum minusq; activum intra dictorum animalium viscera receptum sanguinem ita obliteret, infringat ac obtundat, ut hunc in sui quidem naturam convertat & commutet, ipse autem nil quicquam, aut certe non nisi par- cissimē inde mutetur; quæ ipsa ratio vide- tur, quod, quando transfusus sanguis imbe- cillior est illo, cum quo permisceri debet, nulla

nulla morum inde sequatur mutatio, nullaq; contingentat notabilis noxa.

Hoc ergo si ita est, ut reverâ esse hactenus evicimus, quid vetat, audacter tandem concludere, quod, quemadmodum sanguinem, sive is sit humanus sive bestialis, per osingerere non licet; sic multò minis liceat aliquius bruti adhuc calentem, vivum, animalium, & idealem illius animalis, cuius est, proprietatem referentem sanguinem in hominis venam immediatè transfundere, idq; ob argumenta, testimonia atque exitiosa usque hac adducta exempla.

Joh. Hartmannus *Prax. Chymiar.* a 2. sanguinem asini ex vena pone aures missum hinc teolo mundo, nulliq; antè usui adhibito, & quidem duos digitos late, unumq; pollicem longo excipere, dein exsiccare, mox iterum aquæ fontanæ haustrum diluere, hancq; tandem asinino cruento probet in etiam aquam, pro una dosi, per tres continuos dies, omni mane semel repetenda in mania propinare jubet, testatus, se anno 1615. æstatis tempore fabrum quondam ligarium hoc ipso praefidio restituisse; id quod non solum de Transfusione Sanguinis cogitandi ansam nonnullis jam olim præbuisse, sed & eandem hodiernum admodum illustrare ac confirmare à nonnullis dicitur; à minori ad maius argumentum ducentibus, atque ratis, quod, si asininus crux in hinc exsecatus, & aqua fontanæ iterum dilutus mania me-

deri sciat, multò magis præstiturus idem sit, ejusdem auriti, torpidi nempe & melancholico tempamento prædicti animalis sanguis tranquillus, & placatus, si is calens & afinito, id est, melancholico charactere suo adhuc gaudens immedietè in venam maniaci derivaretur, spe, fore, ut, contrarietatis ratione, quæ inter afini & maniaci sanguinem intercedit, ferociens, tumultuans, effrænus ac æstuans maniaci sanguis inde restinguatur, coerceatur atque tepercitat. At enim verò ut taceamus anti-maniacum hoc præsidium nondum sufficientibus experimentis (una namq; hirundo non facit ver) àdeo confirmatum esse, ut inter canonica anti-maniaca remedia tutò illud referre liceat; animadvertere insuper contra præsentem positionem juvabit (1) quod sanguis afini modo, quo Hartmannus jussit, usurpatus, in mania occurrenti indicationi sic quidem satis rectè; et verò ratione, quâ in Transfusione adhiberi deberet, nequam satisfacere videatur. Nam sanguis afini exsiccatus spirituosas activasq; portiones suas qualescumque jam amisit, & non nisi terrestribus, crassioribus ac fixis constat, quarum ille ratione, velut medicamentum præcipitandi vi pollens, (qualia in mania utrumque ferunt punctum,) maniaci sanguinis ferociam fortassis demulcebit ac compescet. At sanguis afini calens Transfusionis lege in venam maniaci derivandus spiritibus suis activis-

activisq; & volatilebus quibuscunque particulis adhuc turget, quæ, tantum abest, ut maniacum sanguinem refrænaturæ, ut potius eum novo quasi addito fermento magis concitaturæ, inq; majorem effervescentiam & inordinatiorem motum acturæ essent.

(2) Quid? si cum animato asini quoque sanguine, cui ipsa idea & proprius animalis character immersus est, illius mores similiter, ut ex felini & porcini sanguinis potu contigit, aliquantum traducerentur in hominem, sicq; ex maniaco fieret stipes, caudex, asinus? quod futurum anxius vererer, si asininus in hominem paulo largius transfusus sanguis maniaci sanguinem viribus superaret. Aliquot saltem guttæ autem, aut non nisi unica fortè uncia, asinini sanguinis si in hominem infereretur, vererer, ut inde quicquam resipisceret maniacus, aut aliquid sensurus esset commodi, eò quod maniaci sanguis potentior asinimum procul dubio in sui naturam converteret quidem, ipse vero ab imbecilliori mutaretur nil quicquam.

(3) Aliud est, sanguinem exsiccatum cum convenienti vehiculo, aut ex eo arte paratum medicamentum, adhibere, & aliud sanguinem nativo suo calore adhuc fumantem intro assumere, aut in venam hominis immediatè transfundere. Sanguis hircinus exsiccatus quideam grumosum sanguinem resolvit, atteritq; calculum; & cervinus alii fluxus quoscunque sistere dicitur; de aliorum

rum animalium sanguinibus, & ex iis præparatis variis medicamentis non contemnendorum multiplicium internorum atque externorum usum ut nihil h̄ic dicam. Quis verò potentius adhuc grumosum sanguinem resoluturus, calculumq; attritus hirci; aut alvi fluxum sine morā cohibiturus, cervi, calentem sanguinem in venam ægrotantis immediate transfundere ausit, idq; h̄ac sponsione, fore, ut Transfusio h̄æc non modo tutò fieri possit, sed & eadem ex ea eo certius speranda sit medela? Ita etsi concedatur, exsiccatum asini cruentum in aqua simplici solutum ac propinatum maniaco furori adversari; tamen nondum in liquido res est, etiam calentem ejusdem animalis sanguinem in maniaci venam commode ac sine periculo derivari posse; cum ingens sit discrimen, quod, ut dicitum, inter hunc atque illum asinini sanguinis in maria se offert usum.

Commune axioma est, ab Aristotele profectum: Si senex haberet oculum juvenis, videret, ut juvenis. Ad eundem penè sensum audire video r̄ hanc objectionem: Si senex haberet sanguinem juvenis, viveret, id est, tam vegetus esset, ut juvenis. Cur ergo senis sanguis, sis à venâ, nō emittitur, ejusq; loco robusti juvenis, aut validi alacrisq; junioris animalis sanguis Transfusorii Artificii ope substituitur? Egregium per fidem! Inventum, cuius beneficio facere li-

cet, ut senex juvenescat! Anne humano generi gravior utiliorq; unquam obtigit medicina? Grata quidem utique, bone Vir! & utilissima omnino futura, si æquè exerceri Ars hæc posset, ac docetur. Sanguinem hominis juvenis omnem aut maximam ejus partem nemo Christianus in senem juvenescere cupientem elutriare audebit. Quid enim aliud ageret, quam ut juvenem datâ operâ enecaret? quod carnificis aut latronis, non autem Christiani Medici est. Imò utrumque dubio procul interficeret; & juvenem quidem, quia omnem aut maximam sanguinis partem ei surriperet, sine quo vita hominis momentum quidem consistere potest; senem verò perimeret, quia eodem temporis articulo, quo ex ejus vena sanguinem extraheret, (quod necessariò fieri deberet, ut succedenti locus daretur,) juvenis sanguinem transfundere impossibile esset; unde intermedio temporis spatio sanguine suo orbus immeritissimo Nabothi pœnam luere cogetur, sine commisso peccato. Omnis autem, aut certè maxima sanguinis pars ex juvēne in senem derivari deberet, quia, si secūs fieret, etiam post celebratam hanc Transfusionem, senex, juvenis sanguinem habere, dici nequaquam posset. Et bruti junioris cuiuscunque sanguinem senis venæ infondere partim cum eodem senis periculo conjunctum, partim etiam ideo inconsultum esset, quoniam, ut iterum repetamus, & hic maxi-

mè verendum , ne homo obbruteseret. Juvenescere verè volenti seni necesse esset , ut ille ipse ad venas rediret sanguis , quo juvenis gavisus est. Tum enim deum senex juvenis sanguinem habere & juvenis vitam vivere re dicendus esset verâ ; cùm alioquin aliûs juvenis aut junioris bruti animalis transfusus sanguis temperamento senis non respondens ei potius multifariam incommodaturus , quâm levamen ullum acceleraturus esset. Jam verò quia prorsus impossibile est , ut senex illum ipsum recipiat sanguinem , quem in juventute sua intra venas suas aluit , ideo æquè impossibile videretur , ullâ arte juventutis florem seni restituere. Sola namq; mors & æternæ vitæ initium facit , ut homo olim juvenescat. Cæterum in hac vitâ nec homini , nec bruto ad juventutem datur regressus. Quanquam enim cervi , cornibus excussis , serpentesq; exuviis depositis , & cancri , testis suis abjectis , quoad aspectum , juvanescere quadantenus videantur , re tamen verâ non juvanescunt , quia semel absumptum nativum calidum & radicale humidum non restituitur in integrum.

Postremò non desunt , qui dicere non erubescunt , sanguinem bruti in patinam forte effusum sanguini humano adeo similem apparere , ut illum ab hoc vix ac ne vix quidem distinguere liceat ; hincq; contendunt , vanum esse metum frustraq; fictum , quem nos de variis periculis ex beluini sanguinis cum huma-

humano miscela per Transfusionem oriundis concepimus, persuasi, exinde potius salutem ac sanitatis amissæ redintegrationem homini sperandam esse. Huic ut satis faciamus dubio, necesse est, submonere, illud, quod præcipuam inter omnes sanguinum species constituit differentiam, non esse externam formam, nec tam promptè in oculos incurrere, sed esse quoddam internum principium, à quo cuiuslibet sanguinis operationes potissimum dependent, quod sive ipsam animam voces, sive flammatum vitalem sanguinem quasi modificantem ac informantem, perinde erit. Ad hunc sensum D. Mauricius Hoffmannus, Vir quovis titulorum syrmate major, Fautor & Collega noster Venerandus, *Prudent. Med. Disputat. 6. disertè*, ut omnia, Sanguis, inquit, licet in viventibus sanguineis omnibus ex flamma vitali maturante rutilat; non tamen omnibus unus idemq; habetur, sed pro diversitate flammæ animatae ipsi coherentis variat; hincq; pro me concludit, ideo ex sanguinis adhuc ferventis cum alterius sanguine communione sive per os, sive per vasa, non posse non corporis pristinum temperamentum in discrimen vocari, adeoq; animi mores, temperamentum sequentes, mutationem subire. Nam, ut paulò curatiū rem explicemus, quoniam cuiuslibet animalis specifica forma per sanguinem potissimum operatur, indeq; motum etiam ac temperamentorum diversi-

tas resultat, necessario sequitur, inter ipsas quoque sanguinum species ingens occurrere discrimen, & aliter fieri non posse, quin ex calentis adhuc & animati beluini sanguinis per Transfusionem institutam in hominem insitione, ob utriusque sanguinis dissimilitudinem & heterogeneam pororum ac figurarum constitutionem, non solum perniciosa in homine pullulet dyscrasia, sed & temperamentum simul atque mores ejus immutentur; ut silentii sifario involvam, etiam accuratum oculorum examen adhibenti inter brutorum atque hominum sanguinem se aliquam manifestare solere diversitatem; quandoquidem ille ob cruditatem alimenti & caloris nativi plerunque crassior; hominum sanguis autem & quidem bene valentum, bonoq; corporis habitu præditorum comparatè loquendo per naturam, ob flammæ vitalis puritatem, ut plurimum tenuior puriorq; reverâ deprehendatur.

Imò ne quidem rectè instituitur comparatio inter sanguinem bruti atque hominis in patinam effusum jamq; refrigeratum, eo quod non refrigeratus & in patinam prius effusus bruti sanguis, sed calens adhuc, & quidem immediate, per brevem saltem tubulum, in hominis venam transfundì præcipiantur, sanguisq; refrigeratus & extra vasa sua delatus cruor potius dicendus, & non nisi ~~hæc~~ ~~χρήσιμος~~, nec propriè magis sit sanguis,

quam

quām cadaver humanum homo est. Differt ergo utique inter se sanguis beluinus & humanus propriè dictus; caduntq; & hi causâ suâ , qui ex dissimillimâ falsoq; creditâ utriusque similitudine pro Sanguinis beluini in hominem Transfusione argumentum de-
promere satagunt.

C A P . V I .

*Positiones, sive argumenta aliquot ex sacris & pro-
fanis Scriptoribus contra Transfusionem affe-
runtur; quæ Romæ & Lutetiis Paris. interdicta
est; & ab aliis etiam Cl. Viris improbatur.
Duplici gravissima occurritur objectioni.*

Acetenus in refutatione eorum ar-
gumentorum occupati fuimus , quæ
vel reverâ à quibusdam eruditis
alias Viris pro Transfusionis Invento affer-
ri novimus , vel pro eâ afferri posse visa no-
bis sunt. Nunc positiones quasdam addu-
cemus , quæ nudè idem Artificium impugna-
re ac dissuadere videntur. Non autem di-
cam, aliquotjam abhinc annis Romæ , & , nî
fallor , Lutetiis quoque Parisiorum publicè
interdictum esse , ne quis posthac circa san-
guinis è bruto in hominem Transfusionem
faciat experimenta, idq; dubio procul ideo,
ut , cùm infelix plerunque , sæpe etiam fu-
nestus ea exceperit eventus , alii cautiūs
mercari , & beluinâ hâc Operatione penitus
in posterum desistere discant. Nec hoc in

meas partes traham, quòd aliis etiam non
inglorii nominis Viris novus hic, sanguinem
à bruto in hominem elutriandi, modus non
solum à primo statim ejus exortu, ob præ-
gnantes rationes, suspectus, sed & itidem
indignus visus fuerit, quem posteritas imi-
tetur; adeo, ut impensè mirari subeat, esse
nihilominus hodienum etiam in Germania,
qui noviter excogitatam Arrem hanc publi-
cè extantibus Scriptis propugnare ac com-
mendare ausint. Sed id potissimum hīc loci
agamus, ut, quæ restant argumenta, in no-
stræ sententiæ patrocinium congeramus, &
sacrarum literarum non minùs, quam pro-
fanorum Scriptorum, ex sanguinis naturā
eruendis testimoniis evincamus, beluini
sanguinis, maximè, calentis esum usumq;
internum homini interdictum atque noxiū
esse; ut hinc constet, multò minùs cum im-
mediate in venam hominis transfundere
licere.

Ipse sapientissimus Deus, cuius consilia
inscrutabilia sunt, non uno sacrarum lite-
tarum loco, Mystis suis præconibus, beluini
sanguinis usum sub indignationis pœna hu-
mano generi prohibuit; ut videre est, Genes.
c. 9. vers. 4. Levit. c. 3. vers. 17. & cap. 7. vers.
26. 27. itemq; cap. 17. vers. 10. 12. 13. nec non
cap. 19. vers. 26. Deuteronom. cap. 12. vers. 16.
Samuel. cap. 4. vers. 33. & 34. &c. Hæc inter-
dictio etsi nobis sine ullâ additâ ratione suffi-
cientissima, & tanta omnino esse possit, ut, ne
latum

Iatum quidem unguem, ab ea discedere nobis
liceat: Avulsa enim Φα, cuius authoritas scrupuloſiſſimis etiam ſciolorum rationibus præstat, cuiusq; oraculo nudè acquiescere tenemur; tamen *Levit.* imprimis cap. 17. vers. 11. & 14. ponderoſiſſimam ſubnecit rationem, quod nempe anima omnis carnis in sanguine ſit; vel, ut nonnulli gravifimi interpretes, apud Thom. Bartholinum, de *Sanguine Vetero*, allegati reddunt, ſanguis, maxime, brutorum, nil niſi ipſa anima, ſive ψυχὴ τοῦ πνεύματος ſit; unde nominatus, nec unquam ſatis laudandus Author, ubiunque, inquit, ſanguis animalis, ibi ejusdem anima eft. Ipsiſ quippe anima illius, nil niſi ſanguis. Jam ſi hoc Dei præceptum, quod nondum ullibi verè abrogatum legimus, quodq; non paucos, quibus veteres mores hodieq; inter Christianos curæ cordiq; ſunt, adhuc religioſe, ne ferociſ mores vel induant, vel teſtentur, ſervant, eſum duntaxat beluini ſanguinis vetuit; ipſi judicent, qui nobis adverſari forte cogitant, annon optimo jure idem ad Transfuſoriam quoque Chirurgiam applicare liceat, & annon multò magis, bruti alicujus ſpirantem calentemq; ſanguinem immediate in hominis venam derivare, interdictum videatur?

Profanorum Scriptorum huc facientia testimonia quod concernit, præter ea jam ſuprà hinc inde in medium allata, notum eft, ſanguinem à quibusdam magni nominis Vi-

ris dici naturale animæ vinculum & instrumentum : visibilem animæ substantiam : animæ genium , & tantum non animam ipsam. Imò ex Aristotele *de Anima Libr. 1. text. 32.* constat , Critiam , Philosophum quendam , conceptis verbis sanguinem vocasse animam. Et Virgilius *Aeneid. Libr. 9. vers. 350.* Rhœtum ab Euryalo ense confossum purpuream vomuisse animam , id est , sanguinem , canit. Andr. Libavius de *Indicio & Explorat. Homicid. nefar. ex sanguine interempti vi injustâ.* Sanguis , inquit , instar totius est : omnium enim membrorum potentias obtinet ; & paulò antè : in sanguine , ait , videatur naturæ aliquis characterismus positus . Nec hinc abiit Jacob. Martini , *de Cognitione sui, Disputat. 1. Probl. 6.* qui itidem in sanguine characterem mysticum esse ex Oraculis divinis & sacrificiis vetustatis testatum facit ; quæ omnia eleganter confirmat Andr. Vallesius , *Sacr. Philosoph. cap. 5.* quando quærit : quid est , quod ferveat per iram , fugiat per timorem , per mœstitudinem pigrescat , per gaudium effundatur , per pudorem in faciem occurrat , quam sanguis & vitales spiritus ? Necessè igitur est , animam , cuius sunt hi affectus , in sanguine esse aliquo modo , quo in nullâ aliâ re eorum , quæ ad corpus nostrum pertinent ; siquidem nulla alia ita movetur per animæ affectiones . Est igitur anima in sanguine modo quadam diviniori , quam in ullo alio instrumento , quia nulla alia in re mani .

manifestius, quam in eo operatur. Quin potius videtur ipse sanguis animæ proprias operationes operari, esseque; velut alia quædam anima corporalis & manifesta, exprimens suis operationibus illam primam & veram animam. Hæc haec tenus dicta etsi non omnia accuratam Philosophorum limam sustineant, certum tamen est, ad brutorum sanguinem aptius quadrare, quam ad sanguinem hominis, qui divinioris utique naturæ anima gaudet; quamquam & ipse brutorum sanguis spiritu plenus, ejusque admittione calens elementorum naturam revera transcendat. Sanguis, inquam, calens, quem perpetuo hæc intellectum volo, probè memor, sanguinem refrigeratum propriè non sanguinem, sed cruentem rectius appellandum, & de sanguinis propriè dicti formaliter essentiâ esse, ut calecat, animatus sit, & vivat. Interea nil vetat, quin vereamus, ne, si sanguis bruti ejus animæ genius, immo instar totius est, id est, totius animalis proprietates atque naturam refert, omniumque membra rum potentias obtinet, & naturæ characterisimum impressum habet, humano sanguini per Transfusoriam Artem assusus bruti naturam, genium ac proprietates homini ita impressurus & affricturus sit, ut hic ferinam inde naturam habitumque fortassis aliquantum induat, maxime, cum ex Aristotelis, quem primo loco nominare debuissemus, Libr. 2. de Anim. Part. cap. 3. & 4, præterea,

constet, cum sanguine semper communicari aliquid ejus naturæ, cuius propriè est sanguis.

Porro non prætereundum, sanguinem ad intellectum, rationem & prudentiam plurimum facere; quod Divi Hippocratis imprimis authoritate liquet. Ita namq; *Libr. I. de Merb. Sanguis*, inquit, in homine maximam confert partem ad intellectum, nonnulli etiam dicunt, omnem: & *Libr. de Flatibus* edit. Foes. p. 300. existimo, ait, imprimis nihil magis eorum, quæ in corpore nostro sunt, conferre ad prudentiam, quam sanguinem. Hic enim si in consistenti habitu, situ & naturali dispositione manserit, manet & prudentia; mutato verò sanguine, permutterat & degenerat prudentia. Atqui hoc ita se habente, quæ homini à transfuso bruti sanguine speranda prudentia? Si qualis sanguis, talis etiam ratio, nonne verendum, ne obliterata à beluino sanguine humanâ ratione homo obbrutescat, nec ultra brutum, amissâ ratione, deinceps sapiat? Mutatur enim hominis sanguis & traducto bruti sanguine, quam ipsam mutationem prudentiæ degeneratio, ex Hippocratis mente, sequitur.

Hic autem duplex exsurgit difficultas, cui, antequam hinc abeamus, occurrere, non abs re erit. Una est, quâ objicitur, omnium animalium sanguinibus candem adhærere flammarum vitalem, nec unam ab alterâ differre, esseq; eam in brutis nihil aliud, quam

quam ipsam eorum animam; atque hinc ex transfuso bruti in hominem sanguine nullam metuendam animarum confusionem, nullamque humanæ naturæ in beluinam mutationem, eo quod bruti anima seu flamma vitalis ab hominis flamma vitali nihil differat. Verum adhuc probatione indiget, omnibus animalibus unam eandemq; flammatum esse vitalem. Dicere non satis est, sed & probare decet. Negabunt certè & pernegerabunt alii plurimi. Et mihi quoque nequam videtur, certò potius persuasio, omnibus quidem animalibus brutis unam eandemq; ingeneratam esse genericam formam, sed singulis eorum speciebus specificam præterea datam esse formam, pro cuius diversimodâ varietate ipsa quoque flamma vitalis & sanguis, nec non exinde potissimum resultans temperamentorum & morum constitutio, variet. Secundum hanc specificam, sive peculiarem formam quodlibet animal est, quod est, differtq; unum ab altero, sine ut si esset, nec canis à fele, nec agnus à vitulo differret. Secundum genericam enim, sive universalem formam ut omnia bruta inter se conveniunt, nempe in brutalitate, ita nec sanguinem, nec ejus vitalem flammatum secundum eandem variare dici vere poterit. At specifica cujuslibet bruti forma sanguinem ejusq; flammatum vitalem ita informare ac modificare videtur, ut non possit non inde quoque sanguinis flammæq; vita-

Iliis varietas contingere, quam certò testantur & arguunt varia animalium temperamenta, & varii eorum mores. Nam quā aliās fronte Aristoteles *loc. cit.* asserere potuisset, cum sanguine communicari aliquid ejus naturæ, cujus propriè est sanguis; aut Libavius: in sanguine naturæ characterismum positum esse; nisi uterque intellectum voluisse, cum sanguine animalis proprios simul ejus mores à specificâ formâ dependentes & ex peculiari crasi fluentes communicari. Sic illa Uratslavensis puella ex ingurgitato felino sanguine non generaliter feritatem, sed felis in specie naturam atque mores, prout jam suprà relatum, sibi contraxit. Sic ille superius memoratus suillo sanguine pastus, non generalem bruti naturam, sed porcorum specialties mores induit, & ut illud ipsum animalium genus solet, luto similiter ad fastidium usque se delectavit, teste Sperlingio, *Institut. Physic. Libr. I. c. 3. ad Pracept. 3. p. m. 82.* Haud secùs in aliis quoque suprà adductis contingit exemplis. Sic deniq; canes naturâ mitissimi, calido bestiarum cruce hausto, earundem peculiarem indolem imitari discunt, similiterq; mordacissimi, & non tantum ad pecudum investigationem, sed & ad leporum propulsionem utilissimi sunt.

Nondum itaque nos pœnitet, jam suprà dixisse, & sanguinem &flammam vitalem in animalibus plurimum variare, hincq; etiamnum

nūm arguimus, ex transfuso in hominem servido, vivo, vitalisq; flammæ & spiritus saturo, vel, ut Helmontius *Magnet. Vulner. Curat.* §. 156. & 170. effert, animam adhuc continente, bruti alicujus sanguine perniciosañ animarum confusionem & beluino-rum morum traductionem omnino metuendam esse, cùm bruti anima seu flamma vita-lis ab hominis flammâ vitali utique differat.

Alterā difficultate quæritur, utrum bruti in hominem derivatus sanguis hominis sanguinem inutet, an potius ille ab hoc mutetur? Illud communiter fieri creditur; quandoquidem in hāc mutatione præcipuus Transfusionis usus consistere ab ejus Patro-nis putatur, huncq; ipsum in fine bruti in-teger ac intaminatus sanguis in hominem malè se habentem ac infirmum traduci præ-cipitur, ut ille hominis corruptum sanguinem immutet, hoc est, corrigat; quod certò futurum perhibetur, quòd bruti sanguis illi-batus, adeoq; potentior hominis sanguinem vitiosum, hincq; viribus inferiorem, facta utriusque in hominis vasis miscelā, facile subjugare, in sui naturam convertere ac emendare posse videatur, maximè, si paulò plus beluini sanguinis in hominem derive-tur. Hoc autem ubi evenerit, nonne ite-rum verendum, ne beluinus sanguis domi-nium in homine potitus bruti sui naturam, quam refert, atque mores, simul ei affricatu-rus sit? Nihil enim est, quod Vir quidam Clā-rissimus

rissimus in doctissimis ad me aliquando datis literis suis regessit : hoc non metuendum esse ex parte tantum beluini in hominem transfusi sanguinis , sed tum demum , si omnis bruti sanguis in hominem elutriaretur , quod specifica animalis forma per universam sanguinis massam diffusa exeuntem e venis sanguinis partem deserat , inquit ; residuo sanguine remaneat . Sed partem etiam , & non tantum totam sanguinis massam sacra Scriptura supra *cit. locc.* ob jam aliquoties commemoratas rationes comedere prohibuit . Nec credibile est , Aristotelem intellectuisse , cum tota sanguinis massa aliquid ejus naturae communicari , cuius proprietas sanguis , sed sine omni dubio , cum parte etiam tantum sanguinis . Accedit , quod nihil obstat , quo minus etiam de brutorum anima affirmemus , eam totam esse in toto , & totam in qualibet parte , idque cœaudactius , cum anima brutorum æquè ac vegetabilium suo modo divisibilis sit , ac sui multiplicativa .

Alii vero defendere malunt , factâ beluini sanguinis in hominem Transfusione , illum potius ab hominis sanguine mutari in sui naturam , cum primis , si aliquot saltem illius guttæ , aut una tantummodo atque altera uncia in hominis venam immissa fuerit , rati quemadmodum una tantum mensura exquisitissimi & delicatissimi saporis vini totam amphoram vini aescere incipientis aut alterius .

terius non adeo boni saporis emendare ac restituere nescit, sed similiter

sincerum est nisi vas, quod, cung, in fundis acescit; ita etiam paucam beluini sanguinis in hominem inserti quantitatem, à præexistente hominis sanguine mox in sui naturam raptum ac commutatum iri; attestante id etiam elegante experimento, quo constat, sanguinem scabiosi canis in boni habitus canem derivatum ab hujus sanguine ita immutatum esse, ut scabiei nullam prorsus notam in illo cane, qui scabiosi canis sanguinem recepit, deprehendere licuerit; haud obscuro indicio, sanguinem canis scabiosi alterius canis sanguinem nequicquam alterasse, sed illum potius ab hoc alteratum esse. At hoc si contingit, nullum video usum Transfusoriæ Chirurgiæ, nullumq; emolumentum, quod ex ea in hominem redundet. Quid ergo? Anne fortassis mediâ viâ incedere, ac dicere libet, sanguinem brui hominis venæ infusum partim hominis sanguinem alterare, partim etiam per reactionem alterari? Sic verò non tanta, nec major efficacia ex Transfusione speranda, quam ex vulgaribus morbo ritè oppositis medicamentis. Ut adeò ob solam elementitiam humani sanguinis alterationem non laboriosam illam & periculo plenissimam Operationem adhibere, necesse, sed medicamentis tantum uti consultius, videatur. Itaque quoquo se verterint, caput allident, nihilq; agent; sive hoc,

hoc, sive illud, sive istud, dicant. Prius autem quia plerisque placet, & fundamenti quasi loco pro afferendo Transfusoriæ Artis præcipuo usu habetur, ideo, si fieret, exinde metuenda damna, aliquot insuper similibus, quibus nostra, contra Transfusionem, sententia, si non probari, certè tamen illustrari posse videtur, ulterius Capite sequenti ostendere conabor.

CAP. VII.

Aliquot Similitudinibus nostra sententia contra Transfus. Sanguin. illustratur.

PAUXILLÆ saltem prolifici utriusque semenis in fœcundo utero invicem copulati guttulæ illius animantis, à quo defluxere, ideam quasi in se continent, hincq; totum sibi simile, id est, ut Aristoteles, *de Generat. Animal. L. I. c. 18.* explicat, cùm quoad corpus, tum quoad animam, producere aptæ natæ sunt. Quid nî ergo bruti sanguis, ad plures sæpe uncias, isq; animæ suæ præsentia non minus turgens, hominis venæ brevi saltem intermedio tubulo instillatus ectypam quasi sui imaginem ita in homine relinquere possit, ut verendum sit, ne iā similiter in idem penè brutum inde degeneraturus sit?

A pyro divulsus ramulus, pomoq; infertus, suam indolem non mutat, inq; pomo non poma, sed pyra facit. Sic vero consentaneum

neum videtur, sanguinem bruti in hominem derivatum, suam non exuturum beluinam naturam, inq; homine non humanas, sed beluinas potius, tanquam fructus, editurum esse actiones.

Ita plantæ quoque semen formam atque animam totius plantæ complectitur, suiq; simile, fœcundæ terræ commissum, propigne-re solet, sine destructione aut corruptione plantæ; cuius anima et si per se non sit quan-ta, dividitur tamen suo modo ad divisionem materiæ, & una numero actu existens, mul-tiplex est potentia, fitq; actu per semina multiplex, ad subiecti corporis divisionem, docente id nos fidelissimo Dan. Sennerto nostro *Hypomnem. Physic. I. cap. 3.* sub fin. Pari ratione sanguis bruti calens, Transfusionis lege, in hominem propagatus, totius bruti ideam comprehendere, eamq; homini ita imprimere posse videtur, ut similes bruti actiones in hominē inde pullulent, idq; sine interitu ipsius bruti, quippe quod suam nu-mero tantum unam animam nihilominus re-tinet, ut ut eam per generationem & hanc sanguinis fortassis insitionem, quādam quasi divisione, in aliud etiam corpus traducere posse videatur; consimili dubio procul mo-do, quo flamma candelam, eodem lumine translato, accendit, sine sui extinctione.

Canis rabidus morsu suo, per salivæ com-municationem, eosdem penè homini asper-git affectus, quos sibi proprius habet, fa-citq;;

citq; , ut homo non minùs , ac ipse solet , aquas , & quævis propemodum liquida , abhorreat , obvios torvum intueatur , & quidem rubentibus oculis , notos ignotosq; dentibus impetat , spumam ex ore emittat , linguam exerat , nonnunquam etiam latret , aliaq; hydrophobis familiaria patiatur symptomata , idq; non aliunde , quām quòd rabi di animalis saliva , velut peregrinum ac peculiare quoddam fermentum , sanguinem præcipue spiritusq; hominis impetuosissimè concitet , & potenti suâ activitate in sui quasi naturam convertat , atque hinc hominem in similem furorem agat . Haud multò secius sanguis bruti in homine quoque pristinas facultates suas retinebit inq; actum deducet ; adeo , ut pòst homo , sanguine suo inde adulterato , ejusdem bruti affectiones imitari discat .

Sic etiam Tarantulam orsu , cum viroso humore , quandam potentiam animæ suæ , quæ itidem ad habitudinem materiæ divisibilis habetur , in hominem simul transfert , hincq; ei non modò amorem ejusdem rerum coloris , quo mordens bestia nitet , ingenerat , sed & facit , ut Tarantismo affectus eodem Musicæ modulo delectetur , & ad choreas invitetur , ad quem Tarantula , quæ morsum inflxit , tripudiare solet . Ad hunc modum quin bruti sanguis hominis venæ infusus , in hoc illius animæ præsentiam per actiones beluinas manifestare possit , nulli penè dubitamus .

Canta-

Contagiosorum morborum ea est natura, ut in aliud dispositum corpus facile transcant, eiq;, translato eodem contagio, homogeneam inferant affectionem. Cum itaque contagiosum hoc seminarium, quod sive peculiarium fuliginum, sive atomorum, aut minimarum particularum formâ, ab eo, qui contagioso morbo laborat, in aliud subiectum transit, tantæ est efficaciam, ut, huic communicatum, eundem affectum, quo detinebatur is, à quo emanavit, vitali necare à pristino statu ad sui quasi naturam flexo, affricare valeat; cur vitio nobis vertatur, si suspicemur, sanguinem bruti recentem, activum, potenteriq; humano sanguini affusum, ei suam energiam ita impressum, ut homo, inde ad bruti naturam vergens, ejusdem actiones, quæ ab anima per sanguinem fiunt, deinceps emulaturus sit?

Deniq; quemadmodum medicamenta, præcipue occulta vulgo dicta, non solum caliditate, frigiditate, humiditate aut siccitate, sed potissimum specificâ, formali & peculiari qualitate, quâ sunt, quod sunt, quâq; à se invicem distinguuntur, in corpus nostrum operantur, eamq; non amittunt; ita censendum, sanguinem bruti, in hominem derivatum, non solum caliditate, frigiditate, humiditate aut siccitate in humanum sanguinem acturum, sed specificam suam proprietatem simul invenientur; adeò, ut postea

secundum eam in homine etiam acturus si id, quod egit in bruto: quo non potest aliter fieri, quin insolens in corpore non temperamenti solum, sed & morum haud raro fiat mutatio.

Hæ haec tenus in medium productæ similitudines et si, ut omnes solent, in quibusdam non nihil claudicare, suasq; pati instantias videri possint; tamen, si suo sensu applicentur, mentem nostram non parum illustratas contidimus.

CAP. VIII.

Reliqua damna atq; pericula ex Transfusione metuenda in medium proferuntur.

Superest, ut, quæ restant, damna atq; pericula ex beluini sanguinis in hominem Transfusione metuenda porro breviter persequamur; quæ interpretimo loco illud nominandum, quod verendum sit, ne illo animali, cuius sanguis in hominem traductus est, vel graviter ægrotante, vel ipsam vitam cum morte commutante, ipse quoque homo, qui istius animalis sanguinem intra venas suas fœvet, obmutuat sympathiam, aliquid adversi in corpore suo similiter sensurus, vel vitam etiam cum morte commutaturus sit; id quod futurum, per aliquot haud contemnenda phænomena declarare placet.

Artificialis natus, pro tollenda deformitate

tate ejus , qui genuino naso orbatus est, à Casp. Taliacotio inventus, putredine corrumpi ac decidere dicitur , quamprimum ille, ex cuius carne nasus iste factius constat, supremum diem obit. Titius ex Claudii intra carnem suam conclusis aliquot saltem sanguinis guttulis, ob singularem magnetismum, Claudii fortunam, valetudinem & obitum rescire posse creditur. Non secus ac Veteres, pro confirmandis fœderibus , mutuum potasse sanguinem legimus ; ut inter utrumque ex sanguinis arcanâ conspiratione perpetua stabiliretur amicitia. Hos nonnulli etiam moderni seculi imitantur , mutuâ sanguinis communicatione amicam sui memoriā similiter invicem commendantes , spe, fore , ut etiam inter absentes certis notis ea perennet. Et , ut fide dignissimi Authores referunt , Burggravius ex sanguine humano lampada confecit, quæ, semel accensa, jugiter ardebat, quoad homo ille, è cuius sanguine parabatur , vitalem duxit spiritum : extincta autem eodem horæ momento est, quo ille obiit. Is , cuius sanguis venæsectione extractus male tractatur , exinde aliquod in se quoque nocumentum sentit : obq; hanc ipsam causam sanguis emissus torrenti committi solet. Hinc etiam, ex lactis in ignem effusione, uberum dolore afficitur illud animal, cuius lac est. Et, combustis alvinis excrementis , is, cuius ipsa sunt , ex intestinis laborare incipit. Imo furculus quoque , per

infusionis modum arbori implantatus , plerunque deficit , deficiente ipsâ arbore . Et quæ sunt hujus commatis alia Transplantationis & mirabilis sympathiæ exempla . Ex quibus haud difficulter colligere est , quanto cum periculo è bruto in hominem celebretur Transfusio , & quidem cò majori , quò illa animalia , quæ ad hanc Operationem adhiberis solent , brevioris , præ homine , plerunq; sunt vitæ .

Deinde , sive sanguis bruti hominis partes nutritre , sive non nutritre posse dicatur , utrinque periculum imminet . Et quidem ibi , quia sanguis bruti omnium ejus membrorum potentias obtinet , hincq; verendum est , ne , nutriendis hominis membris subinde appositus , tandem ea secundum suas potentias transformaturus ; & in belutinam propemodum speciem conversurus sit : idq; non sine fodâ dedecoratione , & inæstimabili damno ; cum nutritum nutrientis naturam nunquam non sequi soleat . Atqui nutritens hic ejus animalis sanguis est , cuius membra ab hominis membris conformacione plurimum discrepant ; unde , quin illæ sanguinis istius particuliæ , quæ solummodo vituli aut agni carnem cutemve hirsutam nutritre aptæ natæ sint , hominis carnem cutemve turpiter descedaturæ sint , nullum pene est dubium ; quomodo jam supra , in hædis & agnis , ex inverso lactis tantum nutritatu talem laxe degenerationem contingere

tingere solere , ex Gellio retulimus.

Si verò statuatur , quòd , quemadmodum simile animal non generatur à diversæ speciei seminibus , et si utrumque se inen colore & substantiâ inter se sit similimum ; ita sanguis illius quidem animalis , in quo generatus est , non autem alterius specie ab illo differentis partes nutrire possit , licet hic sanguis ab illo sanguine quoad sensum externum similiter nihil differat ; idq; ob hanc præterea rationem , quòd cuiuslibet sanguinis ideales & singulariter signatae particulae , huic vel illi corporis parti alendæ dicatae , suam figuram suumq; characterem mutare , aliasq; propriam dispositionem recipere debeant , si velimus , utaliūs etiam animalis partibus nutrientiis aptæ reddantur ; id quod autem quia impossibile , impossibile etiam quibusdam videri possit , ut sanguis bruti nutrit partes hominis . Hoc , inquam , si statuatur , hui ! quām ingens iterum metuendum damnum .

Nam ut de illis incommodis , quæ hominem ideo manent , quia raro bruti atque hominis , in quo Transfusionem celebrare animis est , exactè sibi invicem respondet temperamentum ; metus præterea est , ne sanguis bruti , in hominem trans fusus , dum hujus partes non nutrit , vitium contracturus , multorumq; malorum fons & origo futurus sit : quandoquidem ex maximè heterogenearum inter se portionum sanguinis belu-

ni & humani, puri item & impuri in humano corpore miscelâ non potest non sanguinis turbatio, fermentatio, & non modo febrium incendium, sed & alia inde pronaosci solita symptomata, pessimis ejus hominis, in cuius corpore hæc contingunt, concitari.

Ultimò sicut Hippocrates scribit, & experientia testatur, sanguinem, sicubi extra propria vasa sua digressus fuerit, vitium capere ac concrescere; ita non levis suspicio incidit, bruti sanguinem, per canaliculum in hominem derivatum, in hoc velut extra vasa sua non minus constitutum, nî suam indolem retineat (retinet autem adhuc majori cum hominis pernicie) labem similiter contracturum, & cum ejus hominis, in cuius venis tale quid contingit, ingenti damno coiturum esse. Nec est, ut quis h̄ic inferat, sanguinis motum, dum is ab uno animali in aliud transfunditur, neutquam intercipi, nec in illis canalibus, per quos sanguis transmeat, modò probè incaluerint, nullumq; intra cavitatem suam aërem admittant, ullo modo inhiberi, adeoq; nullam sanguinis belvini concretionem in hominis sanguifuis vasis metuendam esse. Utiq; enim adhuc inconcussa Hippocratis videtur sententia, quā docuit, sanguinem vasis suis, propriis scilicet & adæquatis, elapsum corrupti. Propria autem & adæquaṭa, pro continentendo hominis sanguine, vasa, nec canales qualescumque, etiamsi calefacti, nec vasa

sa bruti esse possunt. Siquidem cujuslibet animalis sanguinis vasa propria & adæquata illa solummodo sunt, quæ illud animal per corpus suum dispersa habet. Ita vasa propria Petri, Petri vasa sunt, & non Pauli; multò minus alicujus bruti. Hinc sanguis bruti, per canales in hominem derivatus, propriis vasis suis omnino egressus videtur, non sine metu, nec eo, quo diximus, modo, juxta Divi Senis nostri latum effatum, coiturus, & humano corpori multifariam incommodaturus sit.

C A P. IX.

Transfusio Sanguinis ex homine in hominem duplicè modo fieri potest: nec approbatur, nec imprabatur, sed in medio relinquatur, & ad experientia examen relegatur.

 Oronidis quasi loco succinctum annectere placet Discursum, de tertia Transfusionis Sanguinis specie: intellige illam, quæ sit ex homine in hominem. Hujus duplex methodus atque ratio est. Primam Clariss. Johann. Daniel Major, *De lic. Hybern. Nov. Invent. Medic. II.* brevi velut sciographiâ exhibet, & primus articulatè his penè verbis descripsit: In promptu, , sint duo homines, quorum alter athletico, , hoc est, carnosò, sanguineo ac valde salubri corporis habitu gaudeat; alter vero, , valetudinarius sit, & pravis humoribus,

„ abundet. Prægressâ blandiusculâ alvi
 „ laxatione, utrique ligatura fiat in brachio
 „ dextro vel sinistro. Locentur sic, ut sibi
 „ faciem obvertant, & brachia eorum liga-
 „ ta decussatim sibi admoveantur, cum opus
 „ est, h. e. quando Instrumentum Infuso-
 „ rium mox applicandum erit. Vena
 „ enim utrius prius secunda est, ordine se-
 „ quenti: Primum aperiatur vena per lan-
 „ ceolam Valetudinario, & permittantur ef-
 „ fluere sanguinis unciae tres, quatuor, plus
 „ minus. Et apud his solvatur ligatura, & in
 „ loco humiliori brachii, infra foramen
 „ venæ inflictum, rursus adstringatur, ut In-
 „ strumentum Infusorium, mox describen-
 „ dum, quoad angustiorem sui extremita-
 „ tem, intrudi in venam, nec ab affluente
 „ ullo, ex regione manus extremæ, sanguini-
 „ ne multum perturbari possit. Instrumen-
 „ tum, foramini sectæ venæ insertum, ab Ad-
 „ ministro tantisper quietim teneatur, ne
 „ retrorsum tendat, usque dum vena alteri
 „ quoque homini secta sit; id quod sine am-
 „ plioribus moris fieri debet. Continuo
 „ itaque vena etiam fano homini secetur, ut
 „ fanguis profluat ad totidem circiter un-
 „ cias, sed cum hac differentiâ, ut hic poste-
 „ rior sanguis effluens externum aerem non
 „ attingat, quia in usum Medicum converti,
 „ & derivari per Instrumentum in venam
 „ valetudinarii hominis debet, ut is in me-
 „ liorem valetudinis statum reducatur.

InSTRU-

Instrumenti autem species ita formata,,
requiritur : Fiat Canalis vel. Tubulus ar-,,
genteus , longitudine circiter duorum di-,,
gitorum (loquor h̄ic physice , & digitos ,,,
intelligo non geometricos , sed vulgares ,,,
ad manum pertinentes , annulares vel in-,,
dices) amplitudine æquali , & qui qua-,,
tuor , quinque vel sex uncias aquæ , vel ,,,
liquoris alterius , possit capere . Ita orifi-,,
cium anterius respondebit præter propter ,,,
orificio cucurbitulæ vitreæ minoris . Et ,,,
quemadmodum cucurbitulæ vitreæ arctis-,,
simè cuti affiguntur ; ita Instrumentum ,,,
istud Transplantatorium etiam notabili ,,,
orificio gaudere debet , quo cutim in bra-,,
chio hominis sani arctè complectatur , & ,,,
missum ex vena sanguinem , statim atque ,,,
vena secta est , recipiat , ne quicquam il-,,
lius foras prolabatur . Alterum vero ori-,,
ficium Instrumenti non patere , sed maxi-,,
mam partem clausum esse conuenit , nisi ,,,
quod in canaliculum subtilem , brevem , & ,,,
curvum terminetur , qui venam sectam ho-,,
minis valetudinarii initio statim subeat ; ,,,
ut paulò ante innuimus , & transmissioni ,,,
inserviat sanguinis , ex corpore hominis ,,,
sani derivandi . Ubi itaque duo isti homi-,,
nes , debito modo collocati , & , mediante ,,,
Instrumento hoc , quoad brachia sibi ,,,
juncti , magnam Inventi nostri partem dex-,,
træ admiserint , atque ex vena hominis sa-,,
ni jam tantum sanguinis effluxerit , quan- ,,,

„ tum replendo canali sufficere, ex tempore
 „ ris intercedentis mensurâ exercitatus ve-
 „ risimiliter colligit Chirurgus; tum homo-
 „ sanus dimittatur, venaq; secta eidem ab
 „ Administro aliquo obligetur. Ipse Chirur-
 „ gus verò agili manu orificium Instrumen-
 „ ti obtegat, ne aliquid sanguinis promanet,
 „ vel partes ejus qualescumque spirituoso-
 „ res transpirando in auras eant, & crux
 „ exanguis in tubulo relinquatur. Hinc
 „ continuò embolum vel scapulm intrudat,
 „ qui suâ crassitie & rotunditate cavitati tu-
 „ buli exactè respondere debet. Usus ejus
 „ est, ut, quo profundiùs (sensim tamen,
 „ nec violenter) intrusus in fistulam fuerit,
 „ sanguine repletam, eo magis magisq;
 „ idem sanguis in venam Valetudinarii de-
 „ rivetur. Atque ut hæc Sanguinis Trans-
 „ fusio feliciùs succedat, utq; tanto minus
 „ sanguis ad ullam sui concretionem intra-
 „ tubulum inclinet, inspergi priùs intrò pos-
 „ sunt Salis volatilis Cornu Cervi, vel flo-
 „ rum Salis Ammoniaci grana aliquot. Præ-
 „ terea extrinsecus etiam, circa ambitum
 „ tubuli transplantatorii, posset quid admo-
 „ veri, unde sanguinis per ipsum derivandi
 „ fluor conservetur: carbo ardens videlicet,
 „ sicut prope fornaculam Chymicam acci-
 „ dit, ut, in destillatione Butyri Antimonia-
 „ lis, forinsecus rostro retortæ carbo vivus
 „ admovetur.

Alterius, sanguinem ab homine in homi-
 nem

nem transfundendi, Methodi ante plusculos annos. meminisse recordor suprà laudatum Mauricium Hoffmannum. Nimirum uterque homo, sellæ insidens, latus lateri ita invicem conserat, utejus, qui sanguinem dat, dextra manus sinistræ manui recipientis sanguinem quam proximè adaptari possit, sicq; dantis dextrum latus recipientis sinistrum latus tegat. Tunc utriusque vena extantior, in dorso manus, vulgari phlebotomo, tundatur; & quidem primùm illius, qui sanguinem dat; mox etiam illius, qui sanguinem recipere debet. Hoc facto, aëtutum, ac sine ulla morâ ejus, qui sanguinem dat dextræ in dorso manus incisæ venæ brevissimus, isq; non incurvatus, sed rectus & simplicissimus ejus materiæ, quæ huic Operi accommodior videbitur, quam fieri potest agilimâ manu, insinuetur tubulus; & quidem alterâ extremitate versus extremos digitos directus; altera verò ejusdem tubuli extremitas illius, qui sanguinem recipit, sinistræ in dorso manus venæ, cubitum sive respiciens, eadem dexteritate, unoq; quasi ac eodem momento immittatur; probè nunquam non cavendo, ne aër fortè illabatur, aut sanguinis viva virtus longiori morâ aliquantis per evanescat.

Transfunduntur autem hâc methodo non plures unciae, sed paucæ tantum guttæ sanguinis. Hæ enim, quia animatæ sunt, summaq; activitatis, ideo sufficietes esse creduntur,

duntur, quæ minus sanam mentem, minusq; rectè se habens corpus ejus, in quem transferuntur, quasi per infisionem, restaurare, massamq; ejus sanguinem, velut novo imprægnata fermento, in contrariam dispositionem cogere possint; quod futurum facile speratur, cum pauca etiam tantum fermenti grana satis magnam massam inquinare ac alterare queant; & ex minima duntaxat scintillula ingens exsurgere possit flamma.

Et is homo, à quo sanguis in alium transfertur, sanæ mentis saniq; corporis, & optimi ac saluberrimi habitus, quin & præterea ejus naturæ, complexionis ac temperamenti sit, cujus sanguis sanguini ejus, cui ille affundendus, qualitatibus contrariari putabitur. Ita Melancholico animosi, alacris, lætiq; Juvenis sanguis infundendus; Maniaco verò, phrenetico aut furioso mœsti, demissi, melancholici, aut fortassis hypochridriaci aliquot sanguinis guttas instillare, vi contrarietatis, præstabit; quò pòst felix à morbo in sanitatem, velut in contrarium, succedat mutatio.

Cæterum utriusque hactenus descriptæ methodi maximam partem una eademq; finalis causa, seu idem usus esse dicitur, in quorundam, curatu alias admodum difficultium morborum curatione potissimum consistens, & quidem nominatim eorum impressis, qui à graviori sanguinis vitio aut corruptione dependent, nec non eorum, qui hære-

hæreditarii dicuntur, itemq; epilepsia, leprosia, rabiei, luis Venereæ, arthritidis, &c. Pro his, inquam, similibusq; morbis vel infringendis, vel pellendis nova hæc, ex homine in hominem sanguinem transfundendi Ars præcipue laudari consuevit. Imo & senectutem integrâ sanitatem gaudentis Juvenis sanguis dicto modo transfusus retardare nonnihil posse creditur. De singulari illius, quem ex hoc sanguinis ab homine in hominem Transfusione sperandum nonnulli autumant, ut nihil hîc dicam. Perhibent autem, hac Sanguinis communicatione etiam dissidentium fratrum Germanorum, aut Conjugum discordes animos conciliare licere. Sed de quo judicium meum quâle cunque suspendere malo; quam cum Doctiorum offensâ, præcipitanter ferre, satius fore ratus, circa hanc Transfusionis speciem in genere, quoad singulos ejus usus, experientiæ judicatum prius exspectare.

Nam etsi religioni neutiquam mihi ducam, palam confiteri, hanc Sanguinis Transfusionem, ex homine in hominem quæ celebratur, præ illâ, quæ è bruto in hominem exerceri consuevit, & naturæ ipsi convenientiorem, & homini utiliorem futuram, & cum minori conjunctam videri periculo; tamen pro indubitate ac infallibili præsidio, experimentorum certitudine destitutus, præfracte jactitare nondum audeo. Non hîc tam perniciosa metuenda animarum confusio, indeq;

indeq; resultans morum abominabilis mutatio. Non verendum , ne nutritionis exinde contingat fœda degeneratio. Non verendum , ne sanguis humanus in sanguine humano tam facilè putrescat, coeat, vitium capiat, maximè , si guttatum tantùm transplanetur. Nec denique verendum , ne vel ille, qui sanguinem dat, vel qui sanguinem recipit, aliud gravius damnum sensurus sit. Solus etiam ille metus , qui ibi concipitur, ne, deficiente illo , qui sanguinem communicat, deficiat & alter, qui sanguinem recepit, tantus hîc non est , partim quia sanguis vel particuli, vel guttatum tantùm, à benevalente in ægrum derivatur ; partim quia nunquam non homo incorruptâ sanitate præditus eligitur , à quo sanguis ducatur in infirmum ; adeò ut spes lucida affulgeat , illum longiorrem hîc victurum esse vitam.

Hinc nequaquam audiendi sunt illi , qui asseverare non erubescunt, sanguinem brutorum, præ hominum sanguine , ad Transfusionis Opus accommodatiorem esse. Falsum est , quòd bruti sanguis purior sit, quam sanguis hominis optimè se habentis & planè integri. Et quamvis bruta pro lubitu locare, ligare, imò etiam sine piaculo , pro hominis usu, enecare , &c, quæ modò placet, sanguiflua eorum vasa aperire licet ; tamen graviora ex beluini sanguinis Transfusione imminent superiùs hinc inde commemorata plura damna , quam ex hominis in hominem Trans-

Transfusione, quippe quæ sine omni certè periculo, tutoq; & æquè facile celebrari posse videtur; etiamsi vel maximè is ipse ejus usus, quem Medicus intendit, non usque succederet. Taceo, quod nec homo uterque laboriosè ad Operationem accommodari, aut diffici molestâq; positurâ multum excarnificari debeat. Quin & h̄c vulgari tantum phlebotomio, prout in venæ sectione fieri assollet, utriusque vena incindenda, sine dolorosa excoriatione, aut periculosa ejus denudatione; ut adeo major h̄c, quam ibi, non requiratur apparatus. Quid? quod h̄c facilis præterea exerceri posse videatur Operatio; cum quia homo semet ipsum accommodare potest, & ut convenit, locare; tum etiam quia h̄c, & impensis in Hoffmannianâ Methodo, non tot sanguinis unciæ, aut libræ ex eo, qui alterius sanguinem intra venas suas recipere decrevit, prius extrahendæ sunt; quemadmodum ibi fieri debet. Ad hæc h̄c quoque miscela utriusque humani sanguinis multò facilior, sineq; tantâ turbatione speranda. Nam ut inter animam hominis & hominis major utique convenientia ac paritas est, quam inter animam bruti & hominis; ita inter sanguinem mammamq; vitalem, sive calidum nativum duorum hominum major se offert similitudo, quam inter sanguinem mammamq; vitalem, sive calidum nativum bruti & hominis; ut adeò non possit non duorum homi-

hominum sanguis facilis, & sine tam periculosa mutatione, se invicem permiscere, ac sanguis bruti & hominis se invicem miscet.

Denique si, quod primo loco dicendum fuisse, Veterum authoritatibus liquid tribendum, Ovidii, Marsili Ficini, Andr. Libavii, & imprimis Johannis Collis, de transfundendo sanguine latum qualecunque testimonium multò rectius huic ex homine in hominem, quam à bruto in hominem instituendae Transfusioni, suo modo, quadam tenus applicare licebit. Quis enim horum Authorum sanguinem à bruto in hominem derivare jubar? Jubent autem sanè, ut hominis prosperimà valetudine affecti sanguis in hominem aut morbo aut senectute confectum, & vel convalescere, vel juvanescere cupientem, traducatur.

Fiant ergo crebriora, circa hanc Transfusionis Sanguinis speciem, experimenta, quando, ut diximus, innoxie, vel certè sine tanto periculo, facere ealicit; ut deinceps exactius constet, præstetne hoc Artificium imitari, an petius despicari.

INDEX RERUM.

A.

- A**limenta pleraque aliquid impuritatis habent. 48
à medicamentis quomodo differant? 46. omnia in
Ventrículo prius concoqui debent. 45. 46. 47
Amentia non curatur Transfusione Sanguinis bel. 18. 19.
nativa incurabilis. 20
Anima quomodo dicatur esse in sanguine? 66
Animal ad Transfus. quale adhibendum? 2. 2
Asini sanguis an contra maniam? 75. 76

C.

- C**ancer non curatur Transfusione Sanguis bel. 33
Caro, quam comedimus, non mutat mores. 62. cur non
comedatur cruda? ib. à sanguine bel. transfuso in
quibus differat. 62. 63
Cervinus sanguis ad quid utilis? 77
Contagiosi morbi quomodo fiant? 97

E.

- E**lephantiasis non curatur Transfusione sanguis bel. 32. 33
Epilepsia non curatur Transfusione Sanguis bel. 40. 42
Erysipelas non curatur Transfusione Sanguis bel. 35

F.

- F**ebris nulla Transfusione Sanguis bel. curatur. 27. 28. 29
tertiana duplex curari non adeo difficulter. 27
Fœtus & matris sanguis in quibus conveniat? 60. 62
Fœtus in utero per os nutritur. 62

H.

- H**æmorrhagiae narium & uteri non curantur Trans-
fusione Sanguis bel. 37. 38. 39. quibus remedis
curanda? 37. 38
Hircinus sanguis ad quid utilis? 77
Hydrophobia Vsd. Rabies.

I.

- I**nflammationes internae non curantur Transfusione
Sanguis bel. 37
Instrumenta pro Transfus. Sanguis qualia? 2. 3
Iuvenescere an sit possibile? 79

INDEX RERUM.

L.

- Lac animalium. 63. 64. 66. cur plerumq; prius coqua-
tur ? 64. suctum ex uberibus animalis, ejus pro-
prietates simul communicat. 65 66.

Lampas ex sanguine humano. 99

Lepra quid ? 32. 33. non curatur Transfusione Sangu.
bel. 32. 33. recens curatu difficult. 32. infesterata
incurabilit. 32. 33

Lethargus non curatur Transf. Sangu. bel. 21. 22. 23. 24. 25
quibus remedium curandus ? 23. quas habeat cau-
tas ? ibid.

Lymphatica vasa quando, & à quo inventa ? 57

M.

Mania qualia medicamenta poscat ? 76

Medicamenta continuanda. 54. Ventriculum ledunt. 51.
cur raro integrā ad partem affectam perveniant ? 51. 52

Medicina an imperfecta ? 56. 57 58

Morbi incurabiles. 58. 59. chronicī subito & uno remedio
solli nequeunt. 25

Morborum curariorum quos scopos habeant ? 35

Morbus qualis esse debeat pro Transfus. Sang. 27. 43.
nullus Transfusione Sangu. bel. curari potest. 28.
unque ad 42

N.

Nasus artificialis. 98. 99

Natura an Transfusionem Sanguinis monstraverit ? 60

O.

Occulta medicamenta quomodo agant ? 97

P.

Panacea non datur. 25. 16

Pancreaticus ductus quando, & à quo inventus ? 57

Phthisis non curatur Transfusione Sangu. bel. 26. cur
curatu difficultis ? ibid.

Pleuritis non curatur Transfusione Sangu. bel. 37

R.

Rabies non curatur Transfusione Sangu. bel. 39. quo-
modo fiat ? 39. 40. 95. quā methodo curanda ? 39.
quibus signis se prodat ? 95

Saliva-

INDEX RERUM.

S.

- Salivales ductus quando, & à quo inventi?** 57. 58
Sanguis quid propriè indigit? 82. 83. omnium animalium an idem? 88. 89. 90. *Cantis* an contra rabiem? 71. *Phoca* & *Rangiferi* an contra scorbutum? *ibid.* *Agni*, *Aquila*, *Mustela*, *Testudinis* an contra epilepsiam? 72
Sanguis beluinus transfusus mutat mores, 62. usque ad 94. *recens* potus mutat mores. 70. 71. non semper mutat mores, & cur? 74. *recens* non bibatur. 72. 73. 75. *transfusus* non facilitat sanguificationem in homine. 45. humano mixtus qua damna pariat? 15. 38. 100. 101 ab humano in quibus differat? 80. 81. 82.
Sanguis bruti qualis transfundendus? 62. 63. 64
Sanguis humanus pre beluino prestat pro Transf. 110. an tutò & rectè bibatur? 67. 68
bibenti *Varia* *damna* *infert*. 67. 68. 69. 70
Sanguinis circulatio quando, & à quo inventa? 57. defectus unde? 56. *præstantia*. 86. 87. 88
Sanguinus beluini usus in Sacris interdictus. 84. 85
Scimen animalium. 94
Semina plantarum. 95
Sympathia exempla Varia. 98. 99. 100.

T.

- Tarantulus quomodo fiat?** 96
Thoracicus ductus quando, & quid inventus? 57
Transfusio Sanguinis in genere quid? 1. *quotuplex?* 1. 2. an Vererbis quibusdam nota fuerit? 4. 5. 6. 7. 8. à quibus Verè inventa? 8. 9. 10. quos usus habeat. 11. 12. 43. & seqq. non prolongat Vitam. 13. 14. 15. 16. non est impossibilis. 30. 31
Transfusio Sangu. bel. quem habent usum? 1. 30. nullum curat morbum. 18. usque ad 42. interdicta est. 83. Clarr. quibusdam virtutem improbatur. 84. in hominem quomodo fiat? 3. 4. cur non semper lada? 31. 32
Transfusio Sangu. è bruto in brutum ad Medicum non pertinet, 11. 12

Trans-

INDEX RERUM.

Transfusio Sangu ex homine in hominem duplice modo fit. 102. & seqq. quos habeat usus? 108. in quibus morbis convenienter? 108 109. non est periculosa. 109. 110. illi. facilis est. 112

U.

- Variolæ non curantur Transfusione Sangu.** bel. 38. non admittunt V. S. ibid.
- Vena in homine qua aperienda pro Transfus.** 2. 104. 109
- Venâ lectâ qualis sanguis effluat?** 49
- Venælectio non corrigit sanguinem, sed tantum immunit.** 49. 50. non indicatur. 50
- Venælectionis usus seu scopus.** 48. 49. 50
- Venerea lues quibus remediis curanda?** 34. 35
non curatur Transfusione Sang. bel. ibid.
- Ventriculus male affectus an Transfusionem Sanguinis poscat?** 43. 44. 45
- Vita prolongatio in quo consistat?** 16. non impetratur medicamentis, sed diata. ibid.
- Ulcera nulla curantur Transfusione Sangu.** bel. 35
- Vulnera non sanantur Transfusione Sang. bel.** 37. 38

ERRATA.

Pro exigua, leg. exigua p. 3. lin. 2.

Pro è bruto, leg. ex homine p. 9. lin. 24.

Pro redintegrescat, leg. redintegrascat. p. 11. lin. 29.

Pro interredit, leg. intercedit, p. 14. lin. 31.

Pro irrationale, leg. irrationalē, p. 14. lin. 32.

Pro Transfusione, leg. Transfusionē, p. 18. lin. 27.

Pro quod, cunq;, leg. quodcunq;, p. 93. lin. 3.

FINIS.

